

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odosłanie do
mieszkania dopłaca się 40
halerzy miesięcznie.
Adres Administracji: Gar-
barska 7.
Biuro filjalne: Szewska, 13.

Numer pojedynczy zwykły:
10 hal.
Numer z poprzednich dni:
20 hal.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:
Na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckim kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie: kor. 12.—.
Adres Redakcji i Admini-
stracji: Garbarska 7.
Telefon Nr. 309.

Numer niedzielny lub nu-
mer z dodatkiem powieści-
owym 16 halerzy; numer na
prowincji o 2 hal. drożej.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego dzieła p. Karol Armatowicz, w biurze inseratowem „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej l. 13, (tymczasowo wchód do biura inseratowego od ul. Jagiellońskiej l. 5) pod zarządem p. Ignacego Plesnara. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Coumartin.

Nr. 93.

Kraków, Wtorek dnia 23 Kwietnia 1901.

Rok IX.

Z PAŃSTWA HAKATY.

POZNAŃ, 22 go. Dzienniki tutejsze ogłaszają zbiorową odezwę zjednoczonych redakcyj polskich pism poznańskich, wzywającą publiczność, aby, o ile możliwości wogóle ograniczyć stosunki Polaków z pruską pocztą, zaniechać telegramów, gdy chodzi o objawy uczuć, a posługiwać się formularzami narodowymi, na ten cel wydawanymi; zamiast droższych listów, używać tańszych kart pocztowych; przy zwłokach skarżyć pocztę o odszkodowanie. Odezwa wyraża nadzieję, że „hakatyzm przestanie nareszcie spekulować na zwykłe nasze zobojętnienie i brak wytrwałości w narzuconej nam walce“.

Gimnazjaliści w Śremie przy przesłuchaniu przed sędzią śledczym 29 marca odmówili odpowiedzi na pytania: czy znają jakich członków stowarzyszenia gimnazjalistów polskich w Śremie, lub czy sami do niego nie należą; dlaczego znalazły się ich nazwiska w notesach kolegów Pajzderskiego i Mieczysława Domagałskiego; w jakim stosunku stali do tych współuczniów swoich i t. d. Na resztę pytań odpowiedzieli z największą chęcią i najściślejszą dokładnością. Powołali się przytem na przepis ustawy, zwalniający świadka od odpowiedzi, gdy odpowiedź mogłaby służyć na niego pośmiewisko. Oprócz tego znaleźli obydwa ci świadkowie na liście oskarżonych (około 140 gimnazjalistów i akademików!) nazwiska bliskie ze sobą spokrewnionych osób, co ich znów zwalniało od wszelkich zeznań. Pomimo to uważał sąd śremski, a raczej przedstawiciel jego, pan asesor, prowadzący badanie świadków, za stosowne wydać na 17-letnich młodzieńców wyrok, skazujący ich na 300 marek kary lub 6 tygodni aresztu. Jest to najwyższa kara, jaką wogóle prawo pruskie za przekroczenia odpowiednich paragrafów wyznacza.

Nowy środek ku „wzmocnieniu niemieczyny“ obmyślił centralny zarząd hakatystyczny. Zobowiązał się on dostarczyć rzemieślnikom niemieckim w dzielnicach polskich uczniów (terminatorów) niemieckich z głębi Niemiec, aby nie potrzebowali zatrudniać uczniów polskich. Dotychczas zgłosiło się już podobno po tych „importowanych“ terminatorów 250 majstrów i przedsiębiorców niemieckich.

W Olsztynie na Warmji prócz narodowej „Gazety Olsztyńskiej“ wychodzi podpisane przez niemieckie duchowieństwo piśmko „Warmiak“. Piśmko to pomieściło świeżo następujące zdanie: że „jakkolwiek jesteśmy przeciw gwałtownemu (!) niemiecznieniu, żadnej szkody (!) nie widzimy dla ludu naszego, kiedy zwolna (!) drogą naturalną (!) sam (!) się niemieczy, jeżeli (!?) tylko zachęca swoją wiarę i przywiązanie do Kościoła katolickiego“. Odpowiada na to „Gazeta Olsztyńska“: „Głosy najwyższych powag kościelnych, zachęcające wszystkie narody, aby kochały swoją ojczyznę, pielegnowały swój język ojczysty i szanowały rodzime obyczaje, tak powszechnie są znane nawet w najszerszych kołach ludu, że wystąpienie „Warmiaka“ kompromituje tylko wydawców tego pisma, ale nie może zachwiać narodów katolickich a zwłaszcza nas Polaków w przekonaniu, że Kościół jest dobrą matką, która przede wszystkim kocha dzieci najbiedniejsze i najmieszczliwsze.“

W sprawie najnowszych rozporządzeń pruskiego ministra oświaty Studta odbywają się ciągle wiece, na których lud protestuje przeciw znoszeniu nauki języka polskiego i nauki religii po polsku. Ostatnie takie wiece odbyły się w Gostyniu przy udziale przeszło 1.000 uczestników i w Szamotułach.

Wiece szamotulskie odbył się bez przeszkód. Gostyński został rozwiązany przez komisarza rządowego. Gdy uczestnicy, rozgorzczeni i oburzeni postępowaniem władz, nie dość rychło opróżniali salę, rozpędzono ich za pomocą żandarmów!

Na obu wiecach przemawiali przedstawiciele

wszystkich warstw społeczeństwa, gdyż wszyscy łączą się razem w poczuciu wspólnej krzywdy i niesłychanego ucisku.

DAŁ SIĘ UBŁAGAĆ.

WIEN 23-go. Posłowie Jaworski, Wodziecki, Jędrzejowicz, Górski i Starzyński, udali się do p. Dawida Abrahamowicza za prośbą, aby przyjął wybór do komisji parlamentarnej. P. Dawid Abrahamowicz oświadczył, że do tej prośby się przychyli.

Ekscelencja Abrahamowicz stanowczo nie ma szczęścia.

Przed niedawnym czasem własny jego druh, p. Jaworski nie chciał mu powierzyć zaszczytnej i orderowo lukratywnej posady członka komisji dla rozpatrzenia oświadczenia arc. Franciszka Ferdynanda; dopiero niedwuznaczne upomnienie się pokrzywdzonego spowodowało pożądany skutek.

Wkrótce potem p. Abrahamowicz, widząc, że nie zostanie wybranym do delegacji, wolał rzec się wyboru i... zrobił dobrze. Obecnie, czy to w przecuciu kłeski, czy też chcąc wywołać kontrademonstrację ze strony Koła, oświadczył listownie, że wyboru na członka komisji parlamentarnej nie przyjmie i, jeżeli rzeczywicie szło mu o spowodowanie jakiegoś tryumfalnego wyboru w charakterze uznania dla dotychczasowej jego działalności, zrobił źle. Koło polskie nie wybrało go na członka komisji parlamentarnej ani przez akklamację, ani jednogłośnie, ani olbrzymią, ani nawet poważną wielkością. Dopiero w trzecim wotowaniu, poprzedzonym przez dwa nierozstrzygnięte, przeszła obrażona ekscelencja faktyczną większością — jednego głosu i to pod niesłychaną presją agitacyjną, do której nie zawahał się przyłączyć nawet p. minister dla Galicji, dr Piętak.

Koło polskie zrobiło zatem wszystko, co było możliwym, aby dać do poznania p. Abrahamowiczowi, że bez dalszych jego usług komisja parlamentarna może się wygodnie obejść. Wszyscy też spodziewali się, że obrażona ekscelencja raczy wytrwać w swoim gniewie, tymczasem stało się inaczej.

P. Abrahamowicz, spostrzegłszy, iż wyciągnięto doń łaskawie jeden palec, chwycił skwapliwie za całą rękę, dał się ubłagać czułym wyrazem i uśmierzył gniew srogi. Względem na dobro... kraju (tak!) zwyciężyły. Komisja parlamentarna nie została pozbawioną osoby p. Abrahamowicza.

Takie postępowanie godne jest wszelkiej pochwały. Ekscelencja złożył niem dowód, iż dla dobra... kraju gotów jest nawet nową obrazę, jaką był bezsprzecznie taki wybór, poczytać sobie za zaszczyt. Cóż stąd, że Koło polskie półgębkiem tylko zawezwało p. Abrahamowicza do udziału w komisji parlamentarnej? Prośby całej partji p. Jaworskiego w poważnej sile pięcin mężów (z regimentarzem inclusive), przedkładane imieniem własnym, nie imieniem Koła, przeważały stanowczo w umyśle ekscelencji nad zdaniem $\frac{3}{4}$ reprezentacji polskiej. Każdy przyzna, że trudno posunąć się dalej w chlubnym poświęcaniu na ołtarz dobra publicznego nietylko uraz osobistych, lecz nawet tradycyjnej szlacheckiej dumy.

REWIZJA PROCESU HILSNERA.

(Telegram Biura korespondencyjnego.)

WIEN 23 go. Dziś o godz. 9 $\frac{1}{2}$ przed południem rozpoczęła się tutaj przed Najwyższym Trybunałem rozprawa kasacyjna przeciw Leopoldowi Hilsnerowi.

Po raz wtóry bada dziś sąd Najwyższy w Wiedniu, jako trybunał kasacyjny, wyrok sędziów przysięgłych, wydany w sprawie żyda Leopolda Hilsnera.

Jak wiadomo, Hilsner został werdyktem sędziów przysięgłych w Pisku skazany na karę śmierci przez powieszenie za zamordowanie dziewcząt chrześcijańskich Hruzówny i Klimówny. Przeciw temu wyrokowi wniósł obrońca Hilsnera zażalenie nieważności, którego główny punkt ciężkości leży w tem, że trybunał odrzucił wniosek obrony, zmierzający do zasięgnięcia opinji fakultetu co do siły wzroku klasycznego świadka Peszaka.

W dalszym ciągu opiera się zażalenie nieważności na rozmałych orzeczeniach trybunału pisecckiego, zdaniem obrońcy nieważnych i stojących w niezgodzie z ustawą.

Do rzędu tych ostatnich należą między innymi wbrew sprzeciwieniu się obrony: odczytanie protokołu o dokonanej próbie siły wzroku Peszaka, odczytanie opinji rzeczoznawców, czy cięta ranę, znaną na zwłokach Hruzówny — można określić, jako rytualne cięcie rzezackie, niedopaszczenie wniosku obrony, zmierzającego do zasięgnięcia opinji lekarzy-rzeczoznawców, czy Hilsner wskutek zboczenia seksualnego nie byłby był w stanie dokonać zbrodni, dalej niedopuszczenie pewnego wniosku obrony, odnośnie do świadka Cervonki, wreszcie przy stawianiu pytań przysięgłym — odrzucenie wniosku obrony o dołączenie do głównego pytania o potwarz, dodatkowego pytania, dotyczącego nieprzewyciężonego przymusu Hilsnera.

Jako uzasadnienie naprowadza zażalenie nieważności, że wobec doniosłości zeznań świadka Peszaka — musi być w sposób wszelką wątpliwość wykluczający skonstatowane, czy zeznania tego świadka zasługują na bezwzględną wiarę. Zażalenie powołuje się na instrukcję strzelniczą wojskową, według której na 600 kroków oddalenia — postać pojedynczego człowieka jest niewyraźną zupełnie i prawie dla oka nieuchwytną, i tylko w szczególnie sprzyjających okolicznościach, można n. p. w oddalonych postaciach rozpoznać żołnierzy.

Co się tyczy rodzaju rany, zadanej Hruzównie w szyję, to wobec orzeczenia fakultetu medycznego w Pradze, że ta rana każdym nożem zadana być mogła — powinno było być koniecznym stwierdzeniem, czy rzezona rana nie mogłaby być zadana także i rzezackim nożem.

Co się zaś tyczy motywu zbrodni, to należałoby również przedewszystkiem stwierdzić, czy Hilsner jest zdolny do popełnienia mordu na tle zboczenia płciowego, ewentualnie, czy podobnego zboczenia nie można u niego przyjąć wobec tego, że, jak twierdzi zażalenie nieważności, „o żadnym innym motywie nie można nawet myśleć (!?)“.

Dalszym powodem nieważności ma być odrzucenie wniosku obrony o ekshumację zwłok zamordowanej Klimówny.

Wreszcie uważa zażalenie za rzecz konieczną przedsięwzięcie oględzin miejsca w obecności sędziów przysięgłych, jak niemniej dokonania w ich obecności próby wzroku Peszaka, a to rzekomo z powodu tego, że przysięgli dopiero wtedy mogliby sobie wyrobić właściwe zdanie o wiarygodności zeznań świadków, zwłaszcza zaś o ile to dotyczy Peszaka. Zażalenie kończy się prośbą, by Najwyższy Trybunał wniósł werdykt sędziów przysięgłych, jak i wyrok sądu obw. w Pisku z dnia 14 listopada 1900 r.

Z dalekiego Wschodu.

Przebiegli Chińczycy, widząc, że nie dadzą sobie rady z wojskami sprzymierzonymi w otwartym boju, uspokoił się na pozór i przybrali bardzo pokorną minę, oczekując tylko stosownej chwili, aby wyrzucić swą zemstę na zniechęconych „białych djabłach“. W prowincjach, położonych nieco głębiej, wążąją się ciągle jeszcze silne bandy zbójckie, zasilane i wspierane przez regularne wojska chińskie, odważając się nieraz na bardzo zuchwałe kroki.

Najświeższe wieści z Chin donoszą o silnem stracie między kompanją IV. pułku pensyjskiej piechoty a silną bandą czerwonych kułaków między Czینگwantao a Suningfa. Walka była bardzo zacięta i krwawa, bo Chińczycy mieli karabiny najnowszej

konstrukcji, tudzież byli w przeważającej sile. Major Browning padł trupem, wielu żołnierzy angielskich otrzymało cięższe lub lżejsze rany.

Dwór chiński, jak słychać, ściera do Singaifu wojska, a to prawdopodobnie w tym celu, aby pod ich osłoną przenieść się do prowincji Hupe. „Daily News“ donosi z Szanghaju, że generał chiński Fengh-zet'ai opuścił Czenzifu na czele 6.000 piechoty i 2.000 kawalerji, udając się szybkim marszem do Singaifu.

O niemiecko-francuskiej ekspedycji zbrojnej, która 17 b. m. wyruszyła z Paotingfu do Hailu, donoszą dzienniki londyńskie:

Francuska kolumna, składająca się z sześciu bataljonów, maszeruje pod dowództwem generała Baillanda na Czenziku, skąd ma się zwrócić na zachód ku łańcuchowi gór Szansi. Natomiast kolumna niemiecka, złożona z drugiej brygady piechoty, szwadronu jazdy i bataljonu artylerji górskiej, razem 4.000 żołnierzy, zdążyła na Tingczau do Pingszau. Ostatecznym celem obu kolumn jest wąwóz Kukun.

Co się tyczy pożaru domu asbestowego hr. Waldersee, dzienniki niemieckie podają w formie przypuszczenia wiadomość, że ogień nie został podłożony, ale że powstał w nowej kuchni. Ponieważ zaś prasa niemiecka stara się każdą drobnostką wyzyskać do tego, aby Niemców, walczących w Chinach, przedstawić jako bohaterów, można przeto, jak się zdaje, powyższe przypuszczenia przyjąć za fakt stwierdzony. Dlatego to prasa niemiecka ograniczyła się tylko do suchych wiadomości, że hr. Waldersee, jak sam telegrafował do żony, stracił w pożarze, którego sprawcą nie był mściwy Chińczyk, tylko nieostrożność, czy zwykły przypadek, „seine ganze Habe“. Ciekawym byłoby się dowiedzieć, co to za „Habe“ mógł mieć ze sobą generał pruski do Chin? Czy nie należałoby raczej przypuścić, że hr. Waldersee umiał się trofka wojenne, „zdobyte“ w pałacach cesarskich? W każdym razie można się spodziewać, że waleczny wysłannik walecznego władcy nie omieszką powetować sobie strat, wyrządzonych mu w „mieniu“ przez złośliwy żywioł.

Korespondent „Frankfurter Ztg“ z Tientsinn podaje na podstawie informacji, zaczerpniętych z „Universal Gazette“, a pochodzących z pod pióra chińskiego, straszny zaiste obraz nędzy, w jaką Chiny wtrąca wojna z cywilizowanymi państwami. Prowincja, np. Peczili przedstawia zupełną pustynię, po której tu i owdzie blakają się ludzie, umierający z głodu, których domy spalono, a dobytek zrabowano. Wywody swe, rzucające jaskrawe światło na stan kultury wojsk cudzoziemskich, Chińczyk, który pisze w „Universal Gazette“, opiera na urzędowych danych, zebranych przez władze chińskie. Warto przytoczyć kilka z tych danych. I tak: z gmachu rządowego w Peczau żołnierze państw sprzymierzonych zrabowali gotówką w srebrze 4,920.253 taelów (tael = cztery korony). W Jung-Czing zrabowano 40.000 taelów, w Tangan zaś zatrano 10.000 taelów, a podprefekt miejscowy musiał zapłacić za siebie 11.500 taelów.

W Paotingfu dowódcy wojsk dwu mocarstw wycisnęli kontrybucję w sumie 100.000 taelów. W liczon żołnierze angielscy, francuscy i włoscy splądrowali dom rządowy i zrabowali z grobów cesarskich złote naczynia. W Fonyanghsien, przeshodzący przez tę miejscowość, żołnierze cudzoziemscy zrabowali doszczętnie budynki rządowe i domy prywatne. W Czingsien dowódcen oddziału wojskowego jednego z mocarstw zażądał 6000 taelów kontrybucji i dostarczenia 200 koni, a gdy nie było możności wykonania tego żądania, kazał nazajtraz rozstrzelać dwóch wyższych urzędników miejscowych; podobny los byłby spotkał dwóch urzędników w Tunganghsien, gdyby nie okup w sumie 6000 taelów. Co się zaś tyczy rabunków, popełnionych w Pekinie i powstałych stąd strat, to te prawdopodobnie nigdy nie dadzą się obliczyć.

Na hiszpańskim dworze.

Zamach na królową.

X Wspaniale przedstawiał się Madryt w dniu 2 lutego 1852 roku. Był to piękny, słoneczny dzień zimowy. Czyste niebo uśmiechało się swym szafirem, zdając się wlewać w serca mieszkańców w rozkosznej stolicy hiszpańskiej jakąś radość i uciechę. Domy wspaniale udekorowane, wojsko przeciągające z grającymi kapelami przez ulice miasta, tłumy publiczności, tłoczące się po placach, gwar i szmer wskazywały, że był to jakiś dzień wyjątkowy, dzień uroczysty, radozny...

Co chwila przebiegali konni gwardziści, tu i ówdzie widać było żołnierzy policyjnych, starających się utrzymać ład i porządek; bardzo wielu wyższych urzędników, grandów i szambelanów dworskich śpieszyło w karetach ku pałacowi królewskiemu.

O godzinie 11-tej przed południem silny kordon policji i wojska zamknął te ulice, któremi miał przeciągać uroczysty pochód. Począwszy od pałacu, wszystkie place i przejścia były zajęte szczerlnie przez zgromadzoną publiczność; na Calle mayor, Puerta del Sol, Calle Alcalá i Pasco Prado było istne morze głów, mieniące się co chwila różnorodnymi barwami, jak w kalejdoskopie. Wszystkie balkony, ozdobione wspaniałymi dywanami, herbami i festonami z zieleni i kwiatów, roily się od mężczyzn i dam, a ciekawa gawiedź zalegała nawet dachy sąsiednich domów, aby się przypatrzeć uroczystości.

Wszyscy pragnęli zobaczyć ukochaną, młodzianką królową, dziś szczęśliwą matkę, z jej nowonarodzoną córeczką, przyszłą dziedziczką hiszpańskiego tronu, księżniczką Asturji. Był to pierwszy publiczny występ królowej. Izabella chciała w uroczystym pochodzie przez miasto podążyć ku świątyni, poświęconej czci Najświętszej Marii Panny z Atocha; chciała swe dziecko zanieść przed ołtarz Matki Bożej i tam podziękować Bogu za łaskę, jaką spłynęła na nią i na kraj cały, a zarazem pomodlić się o błogosławieństwo dla córki i ojczyzny.

Publiczność zachowywała się z całą powagą, godną uroczystej chwili; wokoło zalegała głęboka, jakaś dziwnie majestatyczna, cisza; żaden okrzyk, żadne głośniejsze wymówione słowo nie mąciło harmonji tego nastroju, tylko cisza — i cisza... Było to zaiste prawdziwe święto dla mieszkańców Madrytu, którzy byli spragnieni przypatrzeć się wspaniałym strojom i uroczystym ceremoniom.

Ponieważ w Madrycie podobne uroczystości odbywały się zawsze z nadzwyczajną punktualnością, zastanowiło to wszystkich obecnych, że o godzinie drugiej nie rozpoczął się jeszcze pochód. Nagle przycisnęli na koniach adjutanci, przynosząc jakieś rozkazy oficerom, komenderującym rozstawionymi po ulicach oddziałami wojska. W jednej chwili utworzono wzorowe szpalery, zabrzmiały głośnie komendy i niektóre bataljony odmaszerowały szybkim krokiem w stronę królewskiego pałacu.

Ekwipaże ministrów zjawily się w pełnym galopie; mimo nawoływań o miejsce i mimo pomocy całego pułku kawalerji, trudno im było przebić się przez tłumy śsnącego się z wsząd ludu. Artylerja ustawiła się na Puerta de Sol, a po tłumach rozbiegły się jakieś przyłumione, niepokojące wieści, jakoby na życie królowej wykonano zamach w jej własnym pałacu. W pierwszej chwili nikt nie chciał wierzyć tej strasznej pogłosce. Jedni uciekali przestraszeni do domów, inni zbitą masą tłoczyli się przed pałacem królewskim, aby tam zasięgnąć wieści.

Przed pałacem stały gromadki ludzi; dyplomaci, urzędnicy i księża wchodzili do pałacu i wychodzili z niego. Za każdym razem potwierdzała się straszna wiadomość, że zamach na życie kochanej i ubóstwiającej przez wszystkich królowej jest faktem dokonanym. Ta okoliczność, że zamach został wykonany w takim dniu uroczystym, w takiej podniosłej chwili, wprawiła tłumy najpierw w osłupienie, a potem w dziwkę wściekłość. Każdy chciał zobaczyć, usłyszeć, wypytać się o bliższe szczegóły zamachu. Wreszcie rozeszła się wieść z pałacu, że królowa żyje i że nie grozi jej żadne niebezpieczeństwo, a wkrótce potem wiadomość inna, że Izabella ochłonęła z pierwszego przerażenia i wymówiła już słowa łaski i przebaczenia dla swego mordercy.

ZE SWIATA.

PARYŻ 20 kwietnia.

Proces Wiery Gelo.

Obecny prezydent Izby, Paweł Deschanel, przed rokiem przyjęty został do francuskiej Akademji i policzony w grono „40 nieśmiertelnych“. Wszyscy wiedzieli wtedy, że nadspodziewane te odznaczenia i zaszczyty w większej części zawdzięczał on przemożnemu wpływowi sędziwego ojca swego, profesorowi historii literatury w College de France, senatorowi Emilowi Deschanel. Ten był już w zbyt podeszłym wieku, by się ubiegać o jakieś nowe godności i zaszczyty i odstępował je chętnie swojemu synowi, któ-

TAJEMNICA JENERAŁA TRÉMONT.

ROMANS

19) przez

JERZEGO OHNETA.

(Ciąg dalszy).

— Ten, który nas uczyni bogatymi — mówił generał Trémont — i ten, który nas uczyni zwycięzcami, aby mi przebaczone korzyści, jakie mi przyniesie pierwszy, na rzecz potęgi, jaką drugi zapewni naszemu wojsku.

— Już nawet poczynił tajne doświadczenia z prochem wojennym. I nigdy nie widzieliśmy podobnego zniszczenia. Nic nie ostałoby się artylerji, strzelającej tym prochem. I taka tajemnica poszła z dymem! To wielkie nieszczęście dla Francji!

Oko Graffa zaszło mgłą, na jego ustach pojawił się smętny uśmiech. Zrobił poruszenie, wyrażające wątpliwość i rzekł:

— E! kto wie?

— Jakto, kto wie?

— Tak... To jeszcze nie jest pewnikiem, że tajemnica zginęła zupełnie! Może ktoś posiada formułę jenerała...

— A któż taki? — zawołał minister.

Graff zatarł ręce i odpowiedział:

— Mój siostrzeniec!

— Marceli? Czy mówił o tem?

— Nie dawniej, jak przed tygodniem!

Na te słowa Baradier zbladł. Zwrócił się do swego szwagra z miną stroskaną:

— Nieszczęsny! Nie zdradź się z tem nigdy!

Nie powtarzaj nikomu tego, coś powiedział w tej chwili. Zamordowano Trémonta... Chcesz, aby zabito mego syna?..

— A! sądziłem, żeś odważniejszy! Baradier, — zawołał jenerał. — Czy pan się lekasz cie-

nia teraz? Czy sądzisz, że ci ludzie dokonają nowego zamachu? Mamy czas do działania i jesteśmy ostrzeżeni. Czegóżby się można obawiać? W tej chwili sprawcy zamachu kryją się starannie, gdyż nie mogą wątpić, że policja ich poszukuje. Uspokój się pan i mówmy otwarcie.

— Jeżeli posiadanie tajemnicy prochu stało się zgubnem dla Trémonta, czegóżby się nie miał lękać Marceli Baradier, jeżeli intrygą kieruje nieprzyjaciel całej jego rodziny? Gdyby byli zdołali odebrać Trémontowi jego formuły, byłiby mu podarowali życie. Marceli nie może spodziewać się litości, ponieważ to Graffa, mnie i jego matkę cios, jemu zadany, dotknąłby jedynie.

— Będziemy go bronić — odezwał się Graff drżącym głosem. — Nie jestem zły, ale czuję się zdolnym do okrucieństwa, gdyby memu siostrzeńcowi wyrządzono coś złego!

— Rozumiecie panowie — rzekł jenerał — że jeżeli policja nie ma żadnej wskazówki co do tego, co panowie przypuszczacie, to trzeba ją będzie niezwłocznie poinformować...

— Lepiej byłoby tego nie czynić — przerwał Baradier. — Jeżeli, jak przypuszczamy, Lichtenbach kierował tą ohydą machinacją, to można być pewnym, że jej nie odkryją. On i jego wspólnicy są dobrze ukryci. Kobieta, która zdaje się być agentką, zniknęła. Człowieka, który stracił rękę, będą pielęgnować może za granicą, a woźnica, który zawiózł wspólników do Vanves, jest członkiem bandy. Nie znajdują, nie, jestem pewny, a sędzia śledczy może śmiało przygotować się na to, że nic nie zrobi w tej sprawie.

— I ja tak sądzę, ale to nie powó! aby nie poszukiwać. Zresztą, jeżeli się będzie śledzić Lichtenbacha, to może się odnajdzie jaki dowód. Ale to już jest rzeczą prefektury. Mówmy o czem innem. Jenerał de Trémont zostawia córkę samą na świecie bez opieki.

— Przepraszam, my ją zabierzemy do siebie i będziemy się starali ją pocieszyć.

— Wiem, że to dziecko może liczyć na was. Ale pozostała bez majątku. Trémont posiadał bardzo mało, emerytura była jego głównym dochodem.

— Uspokój się, jenerale. Nie zabraknie jej niczego. Moja żona pojechała dziś do klasztoru Sacré Coeur i zabrała ją stamtąd. Nie opuści już mej córki i będzie ona tak traktowana, jak gdyby nosiła moje nazwisko.

— Postaram się, aby z ministerstwa otrzymywała jakąś pensję.

— Jak pan chcesz, ale nie będzie potrzebowała tego. Biorę ją pod swoją opiekę, jak własne dziecko.

— Czy mógłbym się z nią zobaczyć?

— Jest bardzo zmartwiona, ale jest spokojna. Graff pójdzie jej oznajmić, że pan jenerał jest tutaj.

Wuj wyszedł. Baradier zbliżył się do jenerała, jak gdyby się lękał, że ściany mogą usłyszeć jego słowa.

— Teraz, gdy nie ma Graffa, który jest człowiekiem sentymentalnym i gadatliwym, powiedz pan, czy mamy tutaj do czynienia z zagranicą?

— Jakże to wiedzieć, dopóki się nie pochwyci winowajców? A nawet, jeśli ich odkryto, jak to udowodnić jasno? Nigdy nie osiąga się pewności, zawsze będziemy mieli tylko przypuszczenia. Nasz materiał artyleryjny i nasze środki wybuchowe są i będą długo jeszcze przedmiotem zaniepokojenia mocarstw rywalizujących. To pewna, że artylerja, któraby była korzystną z wynalazku Trémonta, byłaby się stała nad wyraz groźną... Stąd widocznie zamach na wynalazcę.

— Więc pan jenerał przywiązywałby wielkie znaczenie do formuły, znalezionej przez Trémonta?

— Bardzo wielkie. Byłoby to niezmierną korzyścią dla naszego kraju.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ry już od 44 lat piastował jeden z najwyższych urzędów w Republice.

W pierwszej dziewiczej swej mowie w Akademii wspominał Paweł Deschanel w słowach pełnych wzniosłości i wdzięku o znacym swym rodzicu. Spojrzenia obecnych skierowały się w stronę, gdzie zasiadł stary profesor przy boku swej małżonki i niejedno oko mgłą wzruszenia zaszło na widok tej zgody i harmonii rodzinnej, tego zaślubionego a niczem niezamężonego szczęścia, jakie przypadło w udziale wyjątkowej tej rodzinie...

A jednak „nemo ante mortem beatus“...

W początkach stycznia tego roku dowiedział się Paryż z wieczornych dzienników, że tego samego dnia w południe po skończeniu wykładu w College de France pewna młoda Rosjanka, studująca na uniwersytecie, wykonała zamach rewolwerowy na zasłużonego Esila Deschanel, zamach udaremniony tylko poświęceniem jej koleżanki, która rzuciła jej się w tej samej chwili w ramiona, gdy rewolwer wypalał i przyjęła świadomie w swe łono śmiertelny pocisk, przeznaczony dla profesora. Emil Deschanel zdrów i nietknięty mógł być z żoną, oczekującą go jak codzień przed uniwersytem, do domu wrócić. Biedna ofiara ślepej namiętności, czy szalu swej koleżanki, młoda a pełna poświęcenia studentka Zelenin w stanie beznadziejnym przewieziona została do szpitala.

Profesor prędko pozbył się swego strachu i wzruszenia, sprawcy zaś zamachu, 20-letnia urodziwa Rosjanka, nazwiskiem Wiera Gelo, została przyszesztowana. Zaraz przy pierwszym przesłuchaniu podała ona, że czyn jej był wynikiem formalnej pomyłki. Sądziła, że w profesorze Deschanelu poznaje człowieka, który pewnego razu na ulicy ciężko ją obraził i że słusznie mści się na nim za dotknięty swój honor niewieści. Młoda dziewczyna, panna Zelenin, która za profesora strzał w niewinne swe serce przyjęła, była najlepszą przyjaciółką swej morderczyni. Obie panienki bawiły w Paryżu dopiero od grudnia z. r., przedtem uczęszczały razem na uniwersytet w Genewie, a przybyły tu celem dokształcenia swych studiów. Mieściły razem w prywatnym pensjonacie w Faubourg St. Honoré, mało gdzie się udzielały, były pilne i pracowite, przytem wesołe i niewinne jak dzieci, a kochały się jak rodzone siostry. Takie świadectwo o nich wydała gospodyni pensjonatu, słuchana jako świadek, oraz kilka osób, z tych niewiele, które panie Zelenin i Gelo bliżej znały.

Napróżno usiłował sędzia śledczy wydobyć z Wierzy bliższe szczegóły owej zniewagi, jaka miała ją od nieznanego spotkank, a za którą poprzysięgła tak krwawą zemstę. Bo, że Wiera Gelo się pomyliła, o tem nikt nawet nie wątpił.

Ale Wiera milczała uparcie, twierdząc, że padła sama ofiarą pomyłki. Gdzie, kiedy i jak się to stało, o tem milczała. I biedna Zelenin nie umiała powiedzieć o owej „zniewadze“, wyrządzonej rzekome przez jakiegoś starszego pana swej koleżance. Stan tej ostatniej pogarszał się z dnia na dzień; dni całe i tygodnie upływały, zanim zdrowie zranionej pozwalało na jej przesłuchanie sądowe. Kula została wprawdzie znaleziona, ale osłabienie coraz się wzmacniało, a lekarze zgadzili się na to, że biedna ofiara wiozany nie dotyje.

Rząd przesłał dzielnej studentce, a ofierze tragicznej tej pomyłki, złoty medal, który na trójkolorowej wstążeczce przytwierdzony został do poduszki umierającej. Łóżko jej otoczone było kwitnącymi roślinami, które wdzięczny syn profesora wybawczyń swego ojca przysyłał. I profesorka Deschanel odwiedzała często nieszczęśliwą pannę Zelenin.

Wiera Gelo ciągle milczała. Wobec tego uporczywego milczenia dzienniki zaczęły się domagać konfrontacji zabójczyni z profesorem Deschanelem — a to celem ostatecznego rozstrzygnięcia wszelkich wątpliwości co do nieoznaczoności osoby profesora z człowiekiem, który Wierę obraził. Konfrontacja ta wreszcie się odbyła, a zaaranżowana została w tem samym miejscu i w ten sam sposób, gdzie i jak fatalny wypadek się odbył. Przy konfrontacji przypatrzyła się Wiera bystro prof. Deschanelowi; po chwili wybuchła płaczem, a wznosząc i łamiąc ręce, zaklinała się na wszystko, że profesor nie jest owym człowiekiem, który ją obraził.

P. Emil Deschanel przesłał Wierę, by przeciw zechciała podać bliższe szczegóły o tajemniczym człowieku i zniewadze, wyrządzonej jej przez niego, przyczem zwrócił jej uwagę na to, że jest to jedyny sposób, w który cześć jego i dobre imię, obecnie w tak upokarzającą wątpliwość podane, zrehabilitowane być mogą.

Daremnie!... Wiera Gelo znowu popadła w dawne milczenie i ponure zamyślenie, które dopiero teraz zwróciło uwagę lekarzy. Trzy miesiące cierpiała jeszcze biedna panna Zelenin. Wiera odwiedzała ją często, a każde ich spotkanie było prawdziwym, szczerem wylaniem rozpaczy z jednej, a przyjacielskiego przebaczenia i zapewnian przyjaźni z drugiej strony.

W czasie kiedy młody Deschanel obchodził zaślubiny z panną Brice — konała Zelenin. Bzy i róże, ustawione dookoła łóżka przez wdzięcznych Deschanelów — uprzedniały ostatnie jej chwile, ale nie

wpływały na zmniejszenie cierpień nieszczęśliwej dziewczyny. Zdrowie panny Zelenin z dnia na dzień się pogarszało i pewna śmierć jej była już tylko kwestją kilku dni zaledwie. Telegrafowano po jej brata, który dniami i nocami przesiadywał u łóżka umierającej, trzymając w swem ręku drobnią jej dłoń, którą wczoraj jeszcze, w przededniu agonii — silna istota pisała prośbę do sędziów o uwolnienie swej zabójczyni.

Już Paryż zapominał o tragedji dwóch Rosjank, gdy w drugim dniu świąt umiera Zelenin.

Rodzina Deschanelów urządziła jej własnym kosztem pogrzeb. Trumna i wóz pogrzebowy pływały się formalnie w kwiatkach: róże i bzy przeważają. Wszystko tłoczy się do rosyjskiej cerkwi — gdzie według wschodniego obrządku odbyło się nabożeństwo za zmarłą. Wspaniałe wofce złożono na katafalku, między innymi od rodziny ocalonego, olbrzymi wieniec z białych róż od dyrekcji policji, wieńce od kolonii rosyjskiej, od studentek i profesorów uniwersytetu, etc. Prof. Biéal wypowiedział żalobną mowę.

W wspaniałym słonecznym poranku powierzono zwłoki panny Zelenin obcej ziemi, na cmentarzu St. Quen w pośrodku dzielnicy ubogich. Gdy trumna przysypiana została, a kilka przyjaciółek płacząc, sypało jeszcze resztki kwiatów na świeżą mogiłę, przystąpił młody Deschanel do brata panny Zelenin i objął go czule... Publiczność się rozchodzi. Jeszcze tylko kilka robotnic w oświeżonych strojach, podziwia złożone kwiaty na mogile i wymienia między sobą wzajemne uwagi i spostrzeżenia.

Wiera Gelo rozpacziała tymczasem w więzieniu, strzeżona pilnie przez dozorców, obawiano się bowiem, że targnie się sama na siebie.

Powinna żyć — by brnąć się sama i oczyścić z wszelkich podejrzeń starego profesora. Paryż czeka aż Wiera przemówi — i Paryż doczekał się tego.

W audytorjum sądownym zgromadzili się liczni studenci i studentki uniwersytetu. Na ławie świadków zasiadają profesorowie Deschanel i Gaston jak i brat zmarłej, urzędnik bankowy Iwan Zelenin, który, spełniając ostatnią wolę swej siostry — ma w jej imieniu prosić sędziów o uwolnienie oskarżonej. Ten głos z za grobu, ta ostatnia prośba nieżyjącej — będzie wysłuchana!

Przebieg procesu, który, jak wiadomo, skończył się uwolnieniem Wierzy Gelo — podam wam w jutrzejszym liście.

KRONIKA

Kalendarz kościelny. Dziś, we wtorek, Wojciecha, Arcybiskupa i Jerzego, męczenników; w środę, Eudalisa, męczennika, Bony i Dady, panien; we czwartek, Marka, ewangelisty.

We czwartek w kościele św. Marka, księży Emerytów rozpoczyna się nabożeństwo 40-godzinne.

Kalendarz myśliwski. Od 15 kwietnia wolno polować jedynie na guszcze i cietrzewie. Dziki i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny [kozy] cieleta i spiczaki, tudzież samice guszczoń i cietrzewi.

Kalendarz rybacki. W kwietniu wolno łowić: bolenia, jazia, lipienia, głowaciec, swinkę, czopa i sandacza, oraz raka samca.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 4 minut 30, zachód przypada o godz. 6 minut 45, długość dnia godzin 14 minut 15.

Zmiana lunacji: Pierwsza kwadra księżycy przypada dnia 25 o godz. 5 minut 15 po południu.

Stan powietrza. Dnia 23-go kwietnia o godzinie 7 rano barometr 48 2, termometr + 4 3 wilgotność 85 wiatr zachodni 10

Repertuar Teatru Miejskiego

We wtorek, 23 b. m.: „Prawo do życia“, sztuka w 3 aktach Roberta Bracco P. Armand Dutertre (Pluciński) wygłosi szereg utworów francuskich.

W środę, 24 b. m.: „Baśka“, krot. w 3 akt. K. Glińskiego (popul.).

We czwartek, 25 b. m.: „Wesele“, dramat w 3 aktach St. Wyspiańskiego.

W sobotę, 27 b. m.: „Nawojka“, komedia na tle stołunków krak. w XV w. w 3 akt. Rossowskiego (nowość).

W niedzielę, 28 b. m.: „Nawojka“, kom. w 3 akt St. Rossowskiego.

W poniedziałek, 29 b. m.: „One“ (Wienerinnen), kom. w 3 akt. H. Bahra (na dochód Tow. Dobr.).

Kupujcie tylko u Chrześcian!

* J. Em. książe biskup-kardynał Puzyna wyjechał wczoraj po południu w towarzystwie hr. Salimel do Budapesztu na uroczystość włożenia mu biletu przez cesarza austriackiego.

Namiestnik Piniński, który wczoraj powrócił ze Lwowa, dziś wieczorem wyjeżdża na jeden dzień do Budapesztu, aby uczestniczyć w tej uroczystości.

Z powodu tej uroczystości także Sejm węgierski, na żądanie prezesa ministrów Szella, mimo antykatolickich wywodów Polonyiego, uchwalił we czwartek nieodbywać posiedzenia.

* Uroczysty obchód narodowy dla uczczenia rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja urządzają, jak lat ubiegłych, komitet obywatelski w dniu 3 maja b. r. w wielkiej sali „Sokoła“. Prace komitetu są w pełnym

biegu, a wielką atrakcją dla tegorocznej uroczystości będzie wystawienie sceniczne poematu Krasifalskiego p. t. „Ostatni“, ilustrowane nad: efektownymi obrazami. Nadto pozyskał Komitet wybitne siły artystyczne naszego miasta, oraz znakomitych mówców, którzy żywym słowem uczczą wielki dziejowy fakt naszej przeszłości.

Bliższe szczegóły ogłoszone zostaną niebawem, skoro program ostatecznie będzie opracowany.

* **Bank hipoteczny.** Ze Lwowa pisze nam nasz korespondent: Dziś we wtorek, zbierają się akcjonariusze gal. Banku hipotecznego na doroczne walne zgromadzenie. Wiedzą oni już, że dywidenda w porównaniu z r. 1899 spadła o 1 1/2%, tj. do 40 kor. W dywidendzie zamyka się właściwie cały efekt finansowy operacji każdej akcyjnej instytucji, zatem wystarczyłoby wskazać na to, że od dwóch lat akcjonariusze Banku mają coraz mniejsze zyski, gdy bowiem w latach 1892—1898, a więc przez lat siedm dywidenda wynosiła 12, względnie 12 5/10, to w roku 1899 spadła do 11 5/10 a w r. z. nawet do 10 procent.

Jednym z powodów zmniejszenia się dywidendy była konieczność odpisania strat w filjach: krakowskiej (kor. 211 643), tarnopolskiej (kor. 9 771) i czernowieckiej (kor. 42 868). „Filja krakowska — czytamy w sprawozdaniu — odpisała straty w kwocie 211 643 kor., a był to skutek owego niezwykłego przesilenia, przez które handel i przemysł w Krakowie przechodziły. Filja krakowska szła z pomocą zachwianym niespodziewanie firmom handlowym i przedsiębiorstwom przemysłowym; pomoc ta okazała się u wielu z nich bardzo skuteczną i jest rzeczą niezawodną, że tym sposobem zapobieżono ogólniejszej katastrofie. Ale są także przedsiębiorstwa, które zawiodyły i przez dłuższy czas będą wymagały pomocy. Szczególną zaś klęską dla Krakowa było nagłe zatrzymanie się wszelkiego ruchu budowlanego, które przedsięwzięcia budowlanych i właścicieli cegieł srodze dotknęło i także na dochodach filji się odbiło.“

* **Spółka do eksploatacji wynalazków p. Rychnowskiego.** Pp. Edmund Łoziński, Konrad Łoziński i Adam Younga, zawarli dnia 17 b. m. z p. Franciszkiem Rychnowskim, inżynierem i głównym wynalazcą elektroidu — spółkę pod nazwą: „Spółka wynalazków Franciszek Rychnowski“. Celem nowozałożonej spółki jest eksploatacja licznych wynalazków p. Rychnowskiego a w pierwszym rzędzie elektroidu, oraz prowadzenie warsztatu mechanicznego i innych zakładów fabrycznych. W pierwszym rzędzie zajmie się spółka opatentowaniem licznych wynalazków p. Rychnowskiego, w szczególności zaś elektroidu, oraz tegoż zastosowaniem, następnie zaś przy współdziałaniu zaangażować się mających sił fachowych, naukowem zbadaniem elektroidu. W tym celu spółka założy laboratorium, w którym zarazem będą wykonywane i rozwijane inne pomysły wynalazcze p. Rychnowskiego, jak np. ulepszone motory, lampy, oświetlane surowiec młotową, ulepszone palniki etc. Równocześnie zamierza spółka zreorganizować warsztat mechaniczny p. Rychnowskiego i prowadzić go we własnym zarządzie. Jak dotychczasowe doświadczenia wykazały, posiadać ma elektroid wielkie własności lecznicze w chorobach nerwowych, skórnych i reumatyzmach. Dziś już pracownia p. Rychnowskiego nawiedzana jest przez bardzo wielu chorych, którzy przy współdziałaniu swych lekarzy poddają się z pomyślnym skutkiem leczeniu. Otóż spółka zamierza zająć się i tą bardzo ważną gałęzią. W tym celu zamierza spółka poddać własności lecznicze elektroidu ścisłym badaniom naukowym i, jeśli rezultat tych badań będzie pomyślny, utworzyć sanatorium.

* **Park krakowski** przygotowuje się do letnich zabaw i koncertów. Dla popisów akrobatycznych wybudowano na terenie pomiędzy teatrem letnim a zwierzyńcem olbrzymią halę z odpowiednią sceną i miejscem na 400 przeszło osób pod dachem. Są to miejsca rezerwowane przy stolikach, podzielone na trzy klasy. Szereg przedstawień rozpocznie dnia 15 maja dwanaście tresowanych wilków.

Pierwszy klub otrzymał duży basen cementowy z fontanną, pierwszą w Krakowie, zasiloną wodą z wodociągu miejskiego. Fontannę urządza pan Zygmunt Gędzierski. W fontannie tej pływają będą złote rybki. Dla wygody publiczności zarząd parku zbudował drugą kasę przy wejściu. Wszystkie werandy zostały świeżo pomalowane, a ścieżki i deptaki należycie wyrównane.

Cukiernię w parku prowadzić będzie p. Stanisław Gędzierski, dzierżawca bufetów teatru miejskiego.

* **Medal złoty państwowy w Wiedniu** otrzymał na dorocznej wystawie w „Künstlerhaus“ Krakowianin Józef Męcina Krzesz. Obrazów wystawionych było 700, a medali państwowych 8, które otrzymali prof. Bracht z Berlina, Palmé z Monachjum, Volkman z Karlsruhe i 5 poddanych austriackich: architekt Dick z Wiednia, Egger-Lienz malarz z Wiednia, Męcina Krzesz z Krakowa, Pawlik medallieur z Wiednia i Tomec malarz z Wiednia. Oprócz tego rozdano 3 złote medale arcyks. Karola Ludwika; otrzymał je Ivanowicz z Wiednia, Schoenleber z Karlsruhe i Pochwalski z Wiednia. Prócz tych nagród przyznano jednemu z artystów nagrodę cesar-

ską 400 dukatów; nagrody Reichela (Akademii wie-
deńskiej) nie przyznano nikomu, a natomiast nagro-
dzono kilku artystów honorowymi nagrodami pienięż-
nymi po kilkaset złr. każda. Wiadomo, że na tej
wystawie było 10 dzieł Böcklina, między temi wspa-
niała „Wojna“, oszacowana na 160.000 kor. i 6
portretów Lenbacha; jakaż to rozkosz musi być dla
krakowskiego artysty otrzymać taką nagrodę i w ta-
kiem sąsiedztwie niepospolitem. I cóż krajowi kry-
tycy?

* Z teatru. Dziś po przedstawienia 3 aktowej
sztuki Rob. Bracco „Prawo do życia“, ukaże się p.
Armand Duterre (B. Pluciński), jako recytator naj-
celniejszych utworów współczesnej poezji francuskiej.
Odczyt ten, podzielony na dwie części, odznacza się
bogatym programem. W części pierwszej usłyszymy:
W. Hugo „Le crapaud, La conscience, L'enfant
grec“, Apres la bataille — E. Rostand: „Ballade
du petit bébé“, — Catulle Mendes: „Le lion“, — L.
Pate: „Le grandes manœuvres“, — L. Glatigny:
„Maigre vertu“. W części II: A de Musset: „Une
soirée perdue“, — Sully Prudhomme: „La vase bri-
sée“, — P. Verlaine: „Mon reve familier“, — De-
roulede: „Chant du soldat“, — Fr. Coppée: „La bé-
nediction“, — Lecamte de Lisle: „Le sommeil du
condor“, — Bandelair: „Madone“, na zakończenie
dwie bajki Lafontaine'a. Całość odczytu trwać będzie
z przerwą — godzinę.

Odbywają się próby z 3-oh aktowej komedji St.
Rossowskiego: „Nawojka“ przedstawiającej gwarne
ruchliwe życie żaków krakowskich oraz ich starcia
iz niemcami za czasów Jagielly.

* Wystawa kwiatów wiosennych. Krakowskie
Towarzystwo ogrodnicze, urządza w ujeżdżalni pod
Kapucynami trzydniową wystawę kwiatów wiosennych.
Wystawa otwarta zostanie w piątek dnia 26 b. m.
Komitetowi wystawy przewodniczy p. Antoniowa hr.
Potocka z Olszy; sekretarzem jest p. baron Lipowski,
dyrektorem wystawy p. Malecki, dyrektor ogrodów
miejskich.

* Znowu dwa wypadki tramwajowe. Wczoraj
przed południem w Rynku głównym starły się dwa
wozy tramwajowe; mianowicie wóz nr. 7 z linii
Most podgórski—Dworzec z wozem z linii Rynek—
Park krakowski. Siódemka straciła tylko jedną po-
ręcz, natomiast drugi wóz był zmuszony udać się do
swojego ambulansu.

Drugi wypadek zdarzył się po południu. Wóz
nr. 9 jechał z Dworca ku Rondlowi w nader szyb-
kim biegu, tak, że wpadł na konie p. Dobrzyńskiego,
który właśnie wyjechał z ulicy Zaczęse. Konie
się zwały, odnosząc pokrwawienia, dyszel u wozu
się złamał, a wóz tramwajowy stracił szybko. Winą
wypadku była zbyt szybka jazda zarówno tramwaju
jak i woźnicy wózka konnego. W ogólności motoro-
wi tramwajów elektrycznych nie zważają wcale na
przeznaczenie, przy których powinni bezwarunkowo bieg
wozu zwalniać, na co już zwrócono uwagę, ale ani
dyrekcja, ani służba ze słusznych uwag nie chce ko-
rzystać, wolać raczej procesy, których już podobno
jest kilka.

* Gimnazjum niemieckie w Śniatynie? Lwowski
„Przegląd“ przynosi następującą sensacyjną wia-
domość: „Rada gminna m. Śniatyna uchwaliła otwo-
rzyć z początkiem przyszłego roku szkolnego pierw-
szą klasę gimnazjum z niemieckim językiem wykład-
kowym. Gimnazjum ma być prywatne i mieć tylko
cztery klasy niższe, dopóki państwo nie weźmie go
na swój koszt“. Dziś otrzymaliśmy jednak ze Śniat-
tyna ogłoszenie konkursu na siły nauczycielskie dla
teższej szkoły. W ogłoszeniu wyraźnie czytamy, że pry-
watne gimnazjum śniatyńskie ma mieć polski język
wykładowy. Oczekujemy wyjaśnienia.

* Dochodzą nas smutne wieści z zakątka da-
wnej Sandomierskiej puszczy, z Nartu nowego powiat
Nisko; od lat kilku czyniono tam starania u dyrek-
cji poczt we Lwowie, o pocztę dla licznej miejscowej
i okolicznej ludności z obszarów dworskich i pięciu
wiosek złożonej (Nart nowy i stary, Gwoździec, Cho-
lewiana góra i Jata), a o kilkanaście kilometrów od
poczty oddalonych, jednakże niestety dotąd próby te
zostały daremne, mimo poparcia ze strony starostwa
i Rady powiatowej, rozumiejących tę potrzebę.

Z gniazda tych wychodzi rocznie po kilka tysięcy
ubogiej ludności za zarobkiem i każdy coś pieniędzy
do domu przysyła, a odbiorcy nieraz po kilka razy
na pocztę chodzą te kilkanaście kilometrów, nie do-
stawszy tych paru złr., bo często poczta niema pie-
niędzy w kasie. Czyżby rady dworu p. Seferowiczo-
wi zgola nie było wiadomo, że ta dawna puszcza
sandomierska jest zaludnioną?

* Cenzura rosyjska, która w dniu 13 kwietnia
zezwoliła na rozpowszechnianie broszury „Psychopa-
tja kraju przez lat 33“, w kilka dni potem zmieni-
ła swoje zdanie, rozejrzawszy się bliżej w treści i
tendencji broszury. W dniu 20 kwietnia uwiadomio-
no odnośnego księgarza, że broszura została... zabro-
niona!

* Konkurs. „Macierz szkolna“ dla Księstwa Cie-
szyńskiego w Cieszynie ogłasza konkurs na dwie po-
sady, mianowicie na jedną posadę nauczyciela filolo-
gji klasycznej i na jedną posadę nauczyciela geogra-
fji i historji z poborami nauczyciela gimnazjów rząd-
owych ewentualnie nieucz. zastępcy nauczyciela na
drugą posadę z płacą 2000 koron w gimnazjum pol-
skim w Cieszynie. Kompetenci mają się wykazać e-
gzaminem z tych przedmiotów. Dokumenty, dla uzy-
skania posady potrzebne, są następujące: metryka,
świadczenie dojrzałości, świadectwo kwalifikacyjne, de-
krety przeniesień, świadectwo dyrektora zakładu, w
którym kompetent służy, świadectwo odbytego roku
próby (jeżeli je kompetent posiada), świadectwo przy-
należności i ewentualnie świadectwo moralności, jeżeli
kompetent jeszcze nie pełnił obowiązków nauczyciel-
skich. „Macierz szkolna“ żywi niepłodną nadzieję, że
znajdą się kompetenci, którzy, powodowani poczuciem
obywatelskim służenia dobrej sprawie na kresach,
przyjmą to wezwanie i pomogą jej tym sposobem
spełnić ważne a wielce trudne zadanie. Zgłoszenia
łaskawe adresować prosimy do „Zarządu Macierzy
szkolnej“ dla Księstwa Cieszyńskiego w Cieszynie
najpóźniej do dnia 1 czerwca 1901. Z Zarządu „Ma-
cierzy szkolnej“, ks. Józef Londzin, sekretarz. Ks.
Tomasz Dudek, prezas.

Nowicjat w zakonie PP. Dominikanek na Gród-
ku w Krakowie, rozpoczęła w tych dniach panna
Hermina Falkenstein, nauczycielka szkoły polskiej w
Białej, gdzie przez trzy lata siała ziarna polskiej
nauki w młodociane serca i umysły polskiej diatwy
na kresach. Obowiązki nauczycielskie od wielu lat
spełnia także panna Marja Falkenstein, siostra no-
wiejki, jako nauczycielka szkoły ludowej w Lipniku
koło Białej. Wreszcie zaznaczamy, że od 5 lat jako
nauczycielka w zakonie córek Bożej miłości na Pe-
dzichowie, pracuje trzecia siostra Elżbieta Falken-
stein. Sędziwi rodzice, którzy córki swoje wychowali
na pożytek społeczeństwa i w prawdziwej miłości
Bożej, z dumą spoglądać mogą na dzieło chrześci-
jańskiej cnoty, a społeczeństwo nasze również z du-
mą rzec może, że nie brak w niem rodzin zacnych
i bogobojnych.

Drugi numer „Kłosów“ odznacza się wielką
rozmaitością. Składają się na niego artykuły Kono-
pnickiej, Orzeszkowej, dra Askenazego, Z. Wójcickiej,
Bugieła, Bartoszewicza, Bersona, Sygietyńskiego,
Chrzanowskiego, Gostomskiego i t. d. Uwzględnione
zostały: poezja, powieść, historia, dramat, fejteton,
aeronautyka, historia literatury i t. d. Poruszają też
„Kłosy“ sprawę mieszkani dla najuboższych i poje-
dynkomanję. Redaktor p. K. Bartoszewicz wypowiedział
swoją pogląd na stosunek nasz do Słowian austrja-
ckich. Jest i kącik humorystyczny, są sprawozdania
literackie, rozmaitości. Obfitość wielka, numer „pa-
kowny“, złożony z samych rzeczy wyborowych i spraw
aktualnych.

W sprawie sklepów chrześcijańskich w Sa-
noku donoszą nam, jako sprostowanie na mylne do-
niesienie o stosunkach tam istniejących, że w Sanoku
chrześcijańskich sklepów jest dosyć dużo i tak: cze-
ry handle korzenne, księgarnia, drukarnia, antykwar-
nia, handel papieru, dwie droguerie i magazyn no-
wości p. J. Dzięwońskiego — niestety jednak, te
handle popierane są tylko przez szczupłą garstkę ży-
czliwych, większość zaś proteguje tamecznych żydków
mimo towarów droższych i gorszych. — Brak tylko
chrześcijańskiej cukierni, dobrze prowadzonej, oraz
energicznego fryzjera, znajacego swój interes —
wszystkie jednak chrześcijańskie handle i magazyny
wyttrzymałyby mogły konkurencję z żydowskimi, gdy-
by publiczność miejscowa i okoliczna dołożyła
swoich starań i życzliwości.

Wieczorek w lokalu Stowarzyszenia kupców i
młodzieży handlowej powiódł się w niedzielę nader
pomyślnie. Program komedjy i monologu był wy-
konany nadspodziewanie dobrze. Chór pod kierunkiem
p. St. Stępniewskiego odśpiewał „Marsza czwartak-
ków“, oraz Galla „Pieśń włoskie“. Po przedstawie-
niu rozpoczęła się zabawa z tańcami, która trwała
do północy.

Wypadek, czy samobójstwo? Około 50 lat li-
czący Józef Zawilo, od kilkunastu lat prowizorycznie
pełniący obowiązki terejana przy seminarjum nau-
czyielskim żeńskim, nie doczekał się dotąd dekretu
na swoim urzędzie. Natomiast po tylu latach słu-
żby Zawilo zamianowano innego terejana. Z tego
powodu Zawilo poszedł „zalewać robaka“. Wczoraj,
wracając do domu krótko przed 12 w nocy, czy z
umysłu, czy też przypadkiem przechylił się przez poręcz
ganku w gmachu szkolnym (dom Goetza), a upadając
z II piętra na bruk asfaltowy, złamał nogę i
rozbił czaszkę tak, że kiedy nadbiegła żona, Zawilo
już prawie nie żył i wkrótce wyzionął ducha. Zwłoki
po skonstatowaniu śmierci odwieziono do zakładu
medycyny sądowej.

Od zwierzchności gminnej w Żelazówce otrzy-

mujemy pismo, zawierające zażalenia, wniesione do
prezydium namiestnictwa imieniem teźże zwierzchności,
oraz Rady szkolnej miejscowej, na p. Eljasza Gruszkę,
adjunkta urzędu podatkowego w Dąbrowej. Pismo
zawiera poważne przedewko p. Gruszkę zarzuty; opo-
wiada o włazszeniu o zajęciach pomiędzy p. Gruszką
a nauczycielem, które obfitują w jaskrawe epizody.
W późnych godzinach nocnych miał rzekomo p. Gru-
szka grozić wybijaniem okien w szkole, zaś dnia 29
marca strzelił nawet do nauczyciela z rewolweru w
chwili, kiedy tam zebrane były dzieci szkolne. Ska-
tkiem tych zajęć rodzice wzbraniają się posyłać dzieci
do szkoły i normalny tok nauki bardzo nad tem
cierpi.

Z Nowego Sącza donoszą nam, że burmistrz
Barbacki nosi się z myślą zrezygnowania ze swego
urzędu, a to wskutek powszechnego niezadowolenia, ja-
kie budzi sprawa budowy nowych koszar. Jeszcze w
sierpniu 1900 r. Rada miejska, pomimo opozycji ze
strony kilku niezawisłych radnych, uchwaliła budowę
nowych koszar dla pomieszczenia pułku obrony kra-
jowej kosztem 800 tysięcy koron.

Uchwała zapadła dlatego, ponieważ dr Barbacki
zapewnił, iż miasto otrzyma na ten cel pożyczkę ko-
munalną. Budowę koszar rozpoczęto w jesieni zeszle-
go roku i na pierwsze potrzeby zaciągnięto w tar-
nowskiej Kasie oszczędności pożyczkę w kwocie 100
tysięcy koron. Temi dniami jednak nadeszła rezolucja
Wydziału krajowego, odmawiająca gminie nowosąde-
ckiej zezwolenia na zaciągnięcie w Banku krajowym
pożyczki komunalnej.

Wydział motywuje odmowną uchwałę tem, iż ża-
dną miarą na budowę koszar zgodzić się nie może,
albowiem miasto, i tak bardzo zadłużone, rok rocznie
z własnych funduszy musiałoby dopłacać około 17
tysięcy koron do czynszu przez wojskowość za najem
koszar opłacać się mającego. Nadto zabronił Wydział
krajowy nawet wynajęcia prywatnych domów na e-
wentualne prowizoryczne pomieszczenie wojska, które
już w jesieni 1901 r. miało do Nowego Sącza przybyć.

W tym stanie rzeczy miasto poniesie szkodę w
kwocie około 100 tys. kor., gdyż tyle kosztować ma-
ją jedne koszary, których budowa jest już zakontra-
ktowana i znajduje się w toku, a które będą musia-
ły stać puaste, albowiem gmach ten na nie innego nie
będzie zdalny, jak tylko na pomieszczenie wojska,
które, w razie niewybudowania dalszych budynków, nie
przybędzie.

† Bronisław Klepiński, właściciel znanego za-
kładu tapicerskiego w Krakowie, zmarł dnia 22 b.
m. po ciężkich cierpieniach. W szerokich kołach
mieszczanstwa krakowskiego cieszył się zmarły praw-
dziwym szacunkiem i poważaniem.

§ Z Gracu donoszą oficjalnie, że obawy o to, iż
chory Beduin przebywa dtumę, okazały się płonne.
Beduin cierpiął na ostrą gorączkę i za dwa dni ma
już opuścić szpital.

§ Kanał transeuropejski. Dziennik „Pester Lloyd“
podaje następujące szczegóły o projekcie kanału trans-
europejskiego, którego inicjatywę miał dać cesarz
Wilhelm II. Kanał ten, łączący Szczecin z portem
Fiume nad zatoką Quarnero na Adriatyku, przeciął-
by Europę po linii niemal prostej. Długość tej linii
wodnej wynosiłaby 2240 kilometrów, kanał więc był-
by najdłuższy na świecie. W istocie należałoby wy-
kopać 485 kilometrów, gdyż w $\frac{4}{5}$ kanału dałyby się
zżytkować istniejące drogi wodne, dostępne dla że-
glugi. Koszty więc byłyby względnie nieznaczne.

§ Z Pragi donoszą, że niezmierną sensację wy-
wołuje tam fakt zamordowania starożytnego rady
miejskiego Wacława Parużeka w chwili, kiedy prze-
chadzał się ze swoją rodziną poniżej Belwederu w nie-
dzielę około godz. 4 popołudnia. Do Parużeka strze-
lił sześciokrotnie z rewolweru dawny kontrolor miej-
skiego biura podatków spożywczych Wurm, wydalo-
ny przez Parużeka ze służby miejskiej. Parużek padł
trupem na miejscu. Publiczność pochwyliła zbrodniar-
za i oddała go w ręce policji.

— Z sądu. Dziś od godziny 9 rano w dalszym
ciągu toczy się rozprawa o zbrodnię morderstwa prze-
ciw Franciszkowi Przejczowskiemu i Janowi Galoso-
wi. Sprawa jest dość zawiła z tego powodu, że Zie-
liński umierając, stanowczo twierdził, że go Galos
zastrzelił. Tak samo syn Stanisław widział Galosa,
jak się schylił i ulekał. Przejczowski natomiast o-
świadcza, że to jemu strzelba przypadkiem wystrze-
liła, a że nie miał zamiaru spełnienia zbrodni,
chce udowodnić tem, że strzelbę jeszcze tego wie-
czoru ustłował zastawił.

Dziś rozprawa rozpoczęła się od przesłuchania
żandarmów, jako świadków, powołanych przez prze-
wodniczącego trybunału, oraz kilku innych świad-
ków.

Dalej nastąpiły wywody rzeczoznawców lekar-
skich, ułożenie pytań dla sędziów przysięgłych, a po
zamknięciu postępowania dowodowego nastąpiła wy-

KAPELUSZE Cylindry
Czapeczki

BIELIZNE Krawaty
białą i kolorową Rękawiczki

Zdzisław Zdanowicz
Kraków ul. Sławkowska. L. 8, vis a vis H. Saskiego

wody prokuratora i obrońców. Wywody jak i wyrok zapadną prawdopodobnie wieczorem.

— Rewizja procesu. Trybunał najwyższy w Wiedniu zniósł wyrok trybunału przysięgłych z przeszłej kadencji, skazujący na śmierć Jędrzeja Barana i polecił przeprowadzić nową rozprawę, która się odbędzie dnia 29 b. m.

Ślub. Dnia 20 b. m. odbył się w kościele O. Zmarłych w Krakowie ślub p. dra Stefana Kuryłowicza, lekarza pułkowego, z panną Zofją Domańską, córką Józefa z Peszkowskich i Tadeusza, właścicieli kopalni w Humniskach.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitsze w Austrii fabryki Petrof z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

HUMOR.

Nerwowa pacjentka.

— Teraz, kiedy opowiedziałam panu doktorowi wszystkie moje cierpienia, przyznasz, że jestem godną litości....

— Przeciwnie, jesteś pani godną zadości, gdyż, ażeby znieść to wszystko, potrzeba mieć żelazny organizm.

Nie pomogło.

Żle wyglądający hrabia, zapomniał się w towarzystwie i na zapytanie o zdrowie, odpowiada, iż cierpi na przyпадności żołądka

— Pi!... — rzecze słuchająca dama — mógłbyś pan szczerze być w bawelnej obwiązki?...

— Próbowałem, proszę pani, i to — mówi zapytany — ale nie mi nie pomogło!...

O BUDŻECIE.

(Posiedzenie Rady miasta Krakowa z 22-go kwietnia 1901 roku).

O godzinie 6 wieczorem zaczęło się posiedzenie budżetowe Rady miejskiej przy komplecie 36 radców.

Odpowiedź na żydowską Interpelację.

Prezydent Friedlein, odpowiadając na interpelację żyda Seinfelda, wniesioną na czwartkowym posiedzeniu, oświadczył, że Rada szkolna okręgowa po wysłuchaniu sprawozdania inspektora uchwalila przeciw ks. Dembowskiemu przeprowadzić bardzo ścisłe śledztwo.

Dochodzenia zarządzane na denuncjację żydowską przeciwko chrześcijańskiemu duchownemu są zatem faktem dokonany.

Katolicy rady miejskiej przyjęli to w milczeniu do wiadomości. Mamy nadzieję, że i wyborcy nie zapomną również o tym fakcie...

Zmiana statutu Muzeum narodowego.

Następnie obradowano nad dalszą zmianą statutu muzealnego. Referował ją dr Leo. R. Rosenblatt postawił wniosek, aby §. 14 zmieniono w tym sensie, że w skład wydziału ma wchodzić odtąd prezydent miasta, ewentualnie jego zastępca, trzech radców miejskich, wyznaczonych przez Radę, oraz trzech członków, których wybierze komitet.

Resztę paragrafów statutu uchwalono bez zmiany i bez dyskusji.

Budżet.

R. Ponikło, jako referent komisji budżetowej, przedłożył następnie Radzie budżet na r. 1901. Wydatki wycieczne wynoszą 2,372.690 k., wydatki nadzwyczajne 211.133 k., razem 2,583.823 k. Dochody zwyczajne 2,306.560 k., nadzwyczajne 278.000 k., razem 2,584.560 k. Nadwyżka wynosi przeto 737 k. W porównaniu z zeszłym rokiem dochody zmniejszyły się ogółem o 26.155 k., wydatki zaś o 143.168 k.

R. Ponikło w obszernym referacie przeszedł najważniejsze pozycje budżetu, zaznaczając poprzednio, że opóźnienie obrad budżetowych zostało spowodowane smutnym położeniem finansowym gminy. Pierwotny projekt preliminarza przedstawiał deficyt w kwocie 684.000 koron, niemniej więcej pracy miała komisja budżetowa, aby jakoś doprowadzić do nadwyżki, choćby tak małej jak 737 koron. Zmniejszono wydatki, a zwiększono dochody nadzwyczajne, wstawiając do nich kwotę 220.000 k., jaką fundusz wodociągowy dłużny jest funduszowi obrotowemu miejskiemu. Nadto zaznaczył r. Ponikło, iż zwiększenie dochodów jest rzeczą konieczną. Należy dążyć do tego, aby rząd wynagradzał gminie czynności, sprawowane w zakresie poruczonego, wynagrodził straty, poniesione wskutek wystawienia zakładu kontumacyjnego i dał subwencję państwową na inwestycje.

Wnioski przedłożone Radzie do uchwalenia przez referenta brzmiały:

1) Wzywa się sekcję skarbową, aby najdalej do dnia 1 czerwca b. r. przedstawiła wnioski co do pomnożenia źródeł dochodów gminnych na rok 1902.

2) Wzywa się sekcję skarbową, aby w powyższym terminie w porozumieniu z komisją inwestycyjną przedstawiła wnioski celem uzyskania subwencji państwowej na inwestycje i wypracowała projekt zaciągnięcia pożyczki inwestycyjnej w kwocie pozwalającej gminie dokonać robót inwestycyjnych dla prawidłowego rozwoju miasta nieodzownych.

3) Zarządza się pokrycie niedoboru za rok 1900 w przybliżonej kwocie 100.000 koron z dochodów funduszu amortyzacyjnego ponad plan amortyzacyjny.

W dyskusji zabrał głos wiceprezydent dr Leo. Mowca wykażal, że zmniejszenie się wydatków jest pozorne. W rzeczywistości wzrosły one o 114.000 koron. Dochody również się zwiększyły o 183.000 koron, gdyż gmina odstąpiła funduszowi szkolnemu dochód otrzymany o 12% dodatku szkolnego. Pierwotny budżet zamykał się niedoborem, komisja tak go zreperowała, że zamyka się nadwyżką. Zważywszy wszakże, iż nadzwyczajny wpływ 220.000 koron z funduszu wodociągowego już się nie powtórzy, i że kredyty dodatkowe przekroczą preliminarz, niedobór może dojść do 400.000 kor.

Stan finansowy gminy jest smutny. Mieszkańcy są przeciążeni podatkami państwowymi a w skutek tego nie można podwyższać podatków gminnych. Trzeba oszczędzać. Należy również przywrócić uchwaloną przed 6 laty dotację kasową.

R. Rosenblatt zwraca uwagę na olbrzymie koszty urzędowania magistratu. 1/5 część budżetu pochłania magistrat. Manipulacja jest wadliwa i przestarzała. Sprawy, mogące załatwiać się „z biurka do biurka“, są traktowane za pomocą odezów. Jednorazowe urzędowanie, zaprowadzone przez ś. p. Słachetowskiego, również nie jest korzystne dla biegu spraw.

Co do zwiększenia dochodów należy, zdaniem mowcy, starać się o podniesienie przemysłu, co spowoduje większą wydajność podatkową. Należy też zająć się sprawą poruczonego zakresu działania, bo rząd bierze opłatę w postaci stempli za pracę urzędników, a ci urzędnicy są płatni przez gminę!

Po przemówieniu ks. Bnkowskiego, który między innymi podniósł konieczność umiastowienia kominiarzy, dyskuje jeneralną zamknięto.

Dalszy ciąg dyskusji budżetowej odbędzie się dzisiaj. Do głosu zapisali się: r. Potocki, Federowicz i Seinfeld, odpowie referent dr Ponikło, poczem rozpocznie się dyskusja szczegółowa.

Na posiedzeniu tajnym referował r. Bartoszewicz sprawę wyboru dyrektora Muzeum Narodowego. W głosowaniu wzięło udział 33 radnych. Dr Kopera otrzymał 20 głosów, dr Konstanty Górski 10 głosów, p. Ziemięcki 3 głosy.

Dyrektorem Muzeum Narodowego został przeto dr Feliks Kopera, adiunkt Akademii Umiejętności.

Przed dzisiejszym budżetowym posiedzeniem Rady warto przypomnieć katolickim jej członkom następującą sprawę:

Rada miejska krakowska od lat przyznaje różnym zakładom naukowym dobrowolne subwencje, które oczywiście z wdzięcznością przyjmowane bywają przez obdarowane instytucje. Między innymi otrzymuje subwencję tutejsza szkoła „ewangelicka“, która corocznie, a nawet i w roku bieżącym, pomimo pustak w skarbie miejskim, subwencję otrzymuje. Zbór ewangelicki tutejszy, aby uatwić sobie udzielenie subwencji gminnej, zmienił teraz nawet nazwę szkoły swojej na „Szkołę ludową przy kościele św. (!) Marcina“, byle usunąć skrupuły katolickich radców miejskich, którym jakoś opacznie się wydaje, gdy Rada miejska miasta katolickiego wotuje subwencję dla propagandy „ewangelickiej“. Zbór „ewangelicki“ zatem uczynił wielką cfiarę ze swoich przekonań — byle dobrze usposobić katolików w Radzie miejskiej, opuszczono z napisu szkoły z lubością przez protestantów używany wyraz: „ewangelicka“ szkoła, a nawet dodano patrona szkole w osobie świętego Marcina, choć Luter żadnych Świętych nie uznawał, nie wyjmując swojego patrona św. Marcina.

Przypatrzmy się teraz, jak powyższa sprawa wygląda w prawdziwym oświetleniu protestantów. Otóż czasopismo protestanckie „Przyjaciel Ludu“, wychodzące w Nawislu na Śląsku austr., w Nrze 8 z dnia 21 kwietnia 1901 r., na str. 64, pisze:

„Kraków (z rocznego sprawozdania zborn). Stan zborn wynosi 660 dusz. Do Kościoła ewangelickiego wstąpiło 10, wystąpiły 2 osoby. Z zadowoleniem stwierdzamy, że stosunki majątkowe tego ważnego dla Kościoła ewangelickiego w Polsce zboru są nader zadawalniające i przez spłatę długu, ciężącego na nowych kamienicach zborn, poprawiają się z roku na rok. Ogólny majątek zboru wynosi 152.150 k., z czego fundusze 6 258 k., a fundacje 14.249 kor. Rachunkowość jest wzorowa, przeprowadzona została przez presbitera-sekretarza p. Ciompe, urzędnika bankowego

(rodem ze Śląska). Z funduszy wymieniamy: na budowę wieży, na opalanie kościoła i emerytalny.

„Zbór wystawił w ostatnim roku nowy budynek szkolny. Co do stosunków szkolnych nie możemy się atoli wstrzymać od uwagi. Do szkoły zborowej uczęszcza 53 ewangel., 92 katolickiego a 33 dzieci moższowego wyznania. Dzieci własne, ewangel. stanowią więc zaledwo trzecią część. Nie znamy dokładnie miejscowych stosunków, ale nie wydaje nam się racjonalnem utrzymywać drogą szkołę i rozwijać takową dla dzieci innych wyznań, raz dla tego, że wobec takich stosunków liczebnych charakter ewangelicki szkoły i nauki z konieczności rzeczy się zatracca, a powtóre, ponieważ zbór do kosztów szkolnych każdego ucznia dopłaca, a zwłaszcza na każdego ewangelickiego ucznia 30-12 k., na katolickiego 15 80 k., na żydowskiego 16-10 k. — Do innych miejskich szkół ludowych, średnich i prywatnych (razem do 16) uczęszczało 50 ewangelickich uczniów“.

Ciekawi jesteście co na to powiedzą katolicy rady miejskiej przy obradach nad działem XII, pozycją 13 n. projektu budżetu miejskiego na rok 1901?

Rada państwa w Wiedniu.

Dzisiejsze posiedzenie Izby.

WIEN 23 kwietnia. (Tel. własny „Głosu Narodu“). Prezydent otworzył posiedzenie o godzinie 11 minut 10 przed południem.

Sekretarze Izby odczytują nadesłane pisma, wśród których znajduje się wniosek Schoenerera, domagający się zaprowadzenia w Austrii z wyjątkiem Galicji i Bukowiny niemieckiego języka państwowego, na wzór języka madziarskiego w Węgrzech, dalej interpelacja Daszyńskiego z powodu pobicia ucznia przez katechetę ks. Dembowskiego w Krakowie, wniosek Byka, Kolischera i tow. o połączenie także i Brodów projektowaną siecią kanałową, interpelacja posła Barwińskiego do ministra obrony krajowej, dlaczego żołnierze obrzadku gr.-kat. nie dostają na swoje święta nrlopu.

Po odczytaniu pism zabrał głos dep. Völkl i w formie zapytania do prezydenta wystąpił w bardzo ostrym tonie przeciwko interpelacji, wniesionej przez dra Wohlmejera w sprawie nadużyć, jakich się ma dopuszczać sąd okręgowy w St. Pölten. Völklowi, co chwila, przerywają antysemitę.

Schönererowiec dep. Tschan w formie zapytania do prezydenta, porusza sprawę enuncjacji arcyks. Franciszka Ferdynanda do przynajmniej anstryjackiego Stowarzyszenia szkolnego.

Dep. Malik domaga się, aby komisja petycyjna w myśl regulaminu Izby przedłożyła już raz swoje sprawozdanie. [Mowca żąda, aby obecny prezes tej komisji ustąpił i ażeby innego w jego miejsce wybrano.

Dep. Zazvorka zapytuje po czesku prezydenta, dlaczego nie chce odpowiadać na interpelacje, zredagowane w języku czeskim.

Prezydent wzywa mowcę, aby przystąpił do rzeczy.

Na to wszczyna się w Izbie hałas. Dep. Rataj woła do prezydenta: „Przecież pan nie umiesz po czesku, więc skąd pan możesz wiedzieć, że dep. Zazvorka mówi od rzeczy?“

Tymczasem Zazvorka mówi dalej.

Prezydent powtórnie go wzywa, aby już raz postawił pytanie, o które mu chodzi.

Dep. Fressl woła: Patrzenie! Pan prezydent nie umie po czesku, a przecież rozumie Zazvorkę!

Dep. Zazvorka kończy bardzo energicznym wezwaniem, aby prezydent szanował równouprawnienie, należące się językowi czeskiemu w parlamencie.

Po Zavorce zabrał głos dep. Wohlmejer, który odpowiada dep. Völklowi. Mowca twierdzi, że prezydent sądu okręgowego w St. Pölten jest zajadłym narodowcem niemieckim.

W Izbie wszczyna się okropna wrzawa. Z jednej strony antysemitę z dep. Prohaską na czele, z drugiej schönererowcy, a przede wszystkim Falk i Stein wymyślają sobie nawzajem.

Gdy wrzawa ucichła, prezydent udzielił głosu deh. Fresslowi, który zapytuje po czesku prezydenta, dlaczego interpelacje, zredagowane po czesku, są odczytywane w Izbie w języku niemieckim.

W tej chwili Izba przystąpiła do porządku dziennego, a mianowicie do szczegółowej dyskusji nad nowelą należytościową.

Zmiana Lokalu.

przeniesione zostały z

Biura Zakładu rzeźbiarsko-kamieniarskiego i Składu materiałów budowlanych

Kaden i Ska

z ulicy Kolejowej na ulicę św. Anny L. 5 w Krakowie.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „GŁOSU NARODU“ Z DNIA 23 KWIETNIA 1901.

Berlin. Cesarz Wilhelm polecił wy badać po ufnie francuskiego podpułkownika Marchanda, czy przyjmie order pruski za energiczną pomoc przy ratowaniu głównej kwatery niemieckiej pod czas ostatniego pożaru w Pekinie.

Berlin Jak donoszą z Chrystjanji, uwięziono tam trzy fabrykantki aniołków, które zamordowały 26 niemowląt. W sprawę mają być wnie szenia lekarze.

Monachium. Ogółem zachorowało dotąd w 2 bataljonie VIII pułku piechoty bawarskiej w Metz 282 żołnierzy na tyfus, z tych dwunastu umarło. W ostatnich dwu dniach nie zaszedeł żaden nowy wypadek zasałbniecia.

Yokohama. Z Chemulpo na Korei donoszą, że przybył tam krzyżowiec angielski „Powerful“. Na pokładzie jego znajduje się admirał Seymour, który wraz z posłem angielskim ma być przyjęty na posłuchaniu przez cesarza koreańskiego.

Londyn. Izba gmin odrzuciła wniosek, aby w jednym z miast irlandzkich założyć rzymsko-katolicki uniwersytet.

Wojna w południowej Afryce.

Londyn: Ranne dzienniki donoszą ze Standerton: Zona Ludwika Bothy przybyła tutaj z obozu męża i udała się do Pretorji, aby lorda Kiczena uwiadomić, że mąż jej chce się z nim niebawem zobaczyć.

Bombay: Przybył tutaj parowiec angielski z jęćcami boerskimi na pokładzie.

Londyn: Urząd wojny ogłasza: Liczne kompanje ochotników, piechoty i oddziałów technicznych, powracają do Anglii. Wczoraj przybyło już do Southamptonu 1.080 ludzi yeomanry z Afryki Południowej.

Haga: Do tutejszego ministerstwa spraw zagranicznych wpłynęło około 1100 podań Holandczyków, wygnanych z Południowej Afryki, domagających się tą drogą od Anglii odszkodowania.

Londyn: Koła urzędowe angielskie obecnie już przyznają, że odjazd Milnera jest rodzajem ustęstwa dla Boerów. Rokowania pokojowe z tymi ostatnimi zaraz się rozpoczną po wyjeździe Milnera. Będzie je prowadził lord Kiczen przy pomocy wyższego urzędnika cywilnego. Podczas rokowań będzie miał zupełną swobodę, poprzednio natomiast krepował go Milner, który żywił zupełnie odmienny pogląd na warunki, jakie można było ciarować Boerom.

Londyn: Konsul amerykański w Pretorji, Mr. Adalbert Hay, syn sekretarza stanu Haya, przybywszy za krótkim urlopem do Waszyngtonu, urzędownie zaznaczył świetną przyszłość ekonomiczną Afryki Południowej. Ów rozwój rozpocznie się natychmiast po skończeniu wojny. Zwłaszcza budowa fabryk i kolei da świetne wyniki. Co do terminu ukończenia wojny nie dał Mr. Hay stanowczej odpowiedzi.

Wypadki w Chinach.

Londyn: Sensacyjna wiadomość nadeszła do tutejszych dzienników z Mandżurji. Jenerał tatarski w Mukden pożyczyl od Rosji 400.000 taelów na zorganizowanie wojskowej straży policyjnej, oddając za to w zastaw dochody z podatku gruntowego i osobisto-dochodowego.

Berlin: Tutejszy ambasador francuski zwrócił się do hr. Bülowa z prośbą, aby przedstawił cesarzowi wyrazy współczucia prezydenta Loubeta i rządu francuskiego z powodu pożaru w Pekinie i śmierci jenerała Schwarzhoffa.

Bruksela: Poseł belgijski w Pekinie donosi, że położenie rzeczy w Chinach złowrogo się pogorszyło. Oczekują nowego, powszechnego ruchu powstańczego przeciw cudzoziemcom.

Turyń: „Gazetta del Popolo“ donosi, że Włochy cofną część eskadry swojej z wód chińskich, natomiast pozostawią nietkniętą siłę lądową. W sferach wojskowych są zdania, że trwałe obsadzenie Pekinu przez wojska cudzoziemskie wymagałoby co najmniej 10.000 ludzi.

Podróż Delcasségo do Petersburga.

Paryż: Podróż Delcasségo do Petersburga zajmuje dziś w pierwszym rzędzie uwagę politycznej Europy. Prasa europejska zastanawia się nad pytaniem, czy Delcassé jedzie z własnego popędu, czy na zaproszenie cara. Zwraca uwagę, że Delcassé jest już ministrem oddawna, podczas gdy hr. Lamsdorf dopiero kilka miesięcy urzęduje, powinien był zatem pierwszy pojechać z

wizytą do Paryża. Prasa republikańska wyjaśnia to tem, że Delcassé nie był nigdy w Petersburgu, podczas gdy poprzednik Lamsdorfa Murawjew był w Paryżu aż trzy razy.

Według informacji niektórych dzienników paryskich celem podróży Delcasségo jest załatwienie towarzyskiego konfliktu pomiędzy rządem republiki a ambasadą rosyjską w Paryżu. Ambasador rosyjski Urussow, radca legacyjny Nanszkin i pierwszy sekretarz Swjeczyn przyjmowali u siebie wybitnych nacjonalistów francuskich i utrzymywali z nimi serdeczne stosunki, natomiast dygnitarzom dzisiejszej republiki okazywali jawne lekceważenie.

Nadto rząd republikański czuje się żywo zaniepokojony projektem małżeństwa księcia Ludwika Napoleona z wielką księżniczką rosyjską.

Według „Figara“ przedmiotem narad Delcasségo i Lamsdorffa będzie między innymi kwestja macedońska. Francja chce koniecznie dać inicjatywę do nadania chrześcijanom macedońskim swobód antonomicznych w myśl traktatu berlińskiego. Także kwestja chińska będzie przedmiotem wyczerpujących roztrząsań.

Dzienniki zbliżone do rządu francuskiego, zaprzeczają temu, aby Delcassé traktował w Petersburgu w sprawie pożyczki.

Ruch macedoński.

Sofja: Rząd ogłasza, że nieprawdą jest, jakoby urzędnicy, pomimo wydanego zakazu, brali udział w kongresie macedońskim. Przeciwnie, władze nigdzie nie miały powodu uskarżania się na przekroczenie tego zakazu. Wiece macedońskie, zwołane w paru miastach bułgarskich podczas Świąt Wielkiejnocy, były zgromadzeniami bez znaczenia.

Sofja: Nowo wybrany prezes stronnictwa narodowego po Stoilowie, Geszow, zaprzeczył w rozmowie z jednym z dziennikarzy zagranicznych, jakoby kierowane przez niego stronnictwo zamierzało wystąpić wrogo przeciwko księciu Ferdynandowi.

Na Madagaskarze.

Paryż: Rozpoczęto już roboty przygotowawcze dla wybudowania na Madagaskarze całej sieci dróg żelaznych.

Jenerał Gallieni postanowił zastosować podczas tej budowy cały zasób doświadczeń, zebranych w Sudanie i Tonkinie. Główną stacją będzie miasto Tamatave, skąd koleje rozejdą się promieniami po całej wyspie.

Równocześnie podjęto roboty około upiększenia miasta Tamatave i obwarowania portu tamtejszego.

Angielsko-abisyńska ekspedycja.

Londyn: „Times“ donosi z Harar, że Mullah Abdullehi cofnął się przed Abisyńczykami ku Dolbahauta.

Abisyńczycy zabrali kilka tysięcy wielbłądów, owiec i koni. Auglicy posuwają się z Burao w kierunku wschodnim na Dolbahauta.

Rosyjsko-hiszpańskie sympatje.

Madryt: Admirał rosyjski Birilew był u królowej-rejentki na audjencji.

Oficerowie eskadry rosyjskiej, która zawinęła do portu w Barcelonie, wydali bankiet na cześć oficerów hiszpańskiego pancernika „Pelayo“.

Anarchista w drodze do Bremy.

Paryż: Ajencja Havasa donosi z Madrytu, że statek „Halle“, płynący do Bremy, zawinął do portu Vigo.

Wśród pasażerów, znajdujących się na pokładzie, ma być także jakiś anarchista, zaplątany w spisek Rosarji i Patersona. W Vigo nie chciał on opuścić statku.

Niemiecka policja oczekuje w Bremie na jego przybycie, chcąc go uwięzić.

WIEN 24 kwietnia. (Tel. giełd.). — 56 l. Listy Towarzystwa kredytowego ziem. 91.50, 4 prc. Listy Banku kraj. 92.— 4 1/2 prc. 1. Listy Banku krajowe, go 99.00, 4 prc. Listy Banku hipotecznego 90.— 4 i pół procent. Listy Banku hipotecznego 98.25, Listy banku hipotecznego 109.75, prc. Galic. Obligacje propinacyjne 96.25, 4 prc. Gal. pożyczka kraj z r. 1893 92.50, 4 1/2 pożyczka miasta Lwowa 87.00, Losy tureckie 109.—, Marki 117.60, Rable 253.75, Renta majowa 98.35, Austriacka Renta koronowa 97.45, Węgierska Renta koron. 92.95.

„Głos Narodu.“

Począwszy od 1 maja 1901 roku prenumerata miesięczna na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji]

jeden gulden dwadzieścia krajcarów.

Tyleż samo wynosi prenumerata miejska na „Głos Narodu“ z odnośnieniem dziennika do mieszkań. Dla abonentów, odbierających „Głos Narodu“ w biurze administracji, lub w biurze filjalnem przy ul. Szewskiej l. 13, prenumerata miesięczna wynosi

jeden gulden.

Ta nadzwyczajnie niska cena prenumeraty ma na celu uprzystępnienie niezależnego, narodowego i chrześcijańskiego dziennika najszerszym i najmniej nawet zamożnym kołom ludności kraju, wśród których rozrzucone są tendencyjne pisma, stojące na przeróżnych żołdach, a szerzące zdrożną i szkodliwą propagandę. Od tej minimalnej ceny prenumeracyjnej

żadnych zniżek udzielać się nie będzie.

„Głos Narodu“ wydaje raz na tydzień podwójny numer z aktualnymi ilustracjami, oraz osobno co tydzień nadzwyczajny dodatek książkowy z powieścią, lub dramatem.

Ponieważ abonentom, zalegającym z przedpłatą, wysyłka dziennika natychmiast zostanie wstrzymana, przeto wszstkich miesięcznych abonentów prosimy o regularne nadsyłanie prenumeraty, gdyż w przeciwnym razie narażeni będą na niemiłą przerwę w otrzymywaniu dziennika.

Przedpłata wynosi:

Na prowincji i w Krakowie z odsyłaniem do domów: za miesiąc maj 2 korony, 40 halerzy; do d. 30 czerwca 4 korony, 80 halerzy.

W Krakowie z odbieraniem w Administracji, lub biurze filjalnem przy ul. Szewskiej l. 13, za miesiąc maj 2 korony; do dnia 30-go czerwca 4 korony.

Numer pojedynczy zwykły 10 halerzy; numer niedzielny i numer z dodatkiem powieściowym 16 halerzy; numer z dni poprzednich 20 halerzy. Za zmianę adresu 40 halerzy.

Administracja
„Głosu Narodu“.

SKŁAD FORTEPIANÓW
W. Barabasz i Sp.
Kraków, Rynek 39, I. piętro. 604

Dr Wł. Maleszewski

b. asystent kliniki lekarskiej Un'w. Jag., ordynuje jak lat dawnych w sezonie letnim w Karlsbadzie, od 20-go Kwietnia do 1 Października „Drei Stoffeln“, Alte Wiesee.

Henneberga jedwabie

jedynie prawdziwe, jeżeli wprost odemnie sprowadzone, na bluzki i suknie, czarne, białe i kolorowe od 65 ct. do 14 zhr. 65 ct. za metr, każdemu wysyłam ofrankowane i ocolne do domu. Próbki na żądanie odwrotnie. Za listy pisane do Szwajcarii płaci się podwójnie porto.

G. Henneberg

fabrykant jedwabiu (c. k. nadworny dostawca) w Zurichu.

Do p. Jana Szufy

w Krakowie ul. Florjańska l. 43.

Za przesłanego mi, tak idealnie doborowego kanarka z hodowli pańskiej, odznaczającego się prześlizcznym głosem i zdumiewającym podzłękowaniem i zaznaczam, że troskliwość i sumiennosc pracy, położone koło starannego wychowywania, przynosi szczególny zaszczyt hodowli Jego.

Wojciech Kaz. Brzazgoń,
magister farm. w Łańcucie.

Adwokat Dr Franciszek Jasiński

otworzył kancelarje
we Lwowie przy Placu Marjackim llozba 8.

Kapelusze, — Czapki „Sweter“ do rowerów, — Pończochy, — Paski, — Koszulki, — Rękawiczki damskie i męskie, — Parasolki, — Parasole.

JEDYNE wypróbowanej dobroci TUTKI CYGARETOWE

F. A. GRIGAR, Kraków, Rynek główny, Linia A-B, Nr. 44.

NA MAJ
Księgarnia katolicka Dr Wł. Miłkowskiego
w Krakowie, Rynek 30, telefonu Nr. 418,
poleca:
Beckz J. O. Jenerał Tow. Jezusowego.
Miesiące Marii w przykładach. Cena
egz. 1 kor., z portem o 10 gr. więcej.
Ciemińska M. B.— Przykłady na każ-
dy dzień miesiąca Maja, czyli łaski
odebrane od Przenajświętszej Dziewicy
Marii w różnych miesiącach i czasach.
Cena egz. 50 gr., z portem o 10 gr.
więcej.
Margoński A. Ks.— Marjo bądź uwiel-
biona w świętym miesiącu Maju! czyli
Nabożeństwo Majowe do użytku ka-
płanów i wiernych. Cena egz. 1 kor.
20 gr., z portem o 10 gr. więcej.
Nowakowski Jakób Ks.— Miesiące Marii
Bosmyślania na każdy dzień Maja z do-
danem pieśni majowych O. Karola
Antoniewicza. Cena egz. 80 gr., zaś
w ozdobnej oprawie 1 kor. 60 gr.
Porto 10 gr.
Ponulicki Ks. Dr.— Miesiące Marii. Cena
20 gr., z portem o 6 gr. więcej
Wiele innych rozmyślań na Maj
różnych autorów. 604

NAKLADEM KSIĘGARNI
D. E. Friedleina
w Krakowie, Rynek główny L. 17,
wyszedł nowy tomik poezji
Kazim. Przerwy - Tetmajera
pod tytułem
„HASŁA“
Cena 80 centów, 967 11 0
za przesyłkę pocztą dolicza się 20 cent.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.
Przy ulicy Szewskiej L. 21, 1. piętro
(front) otwieram Zakład koncesjo-
nowany sprzedaży i kupna u-
żywanych sukien damskich, męskich i
dziecinnych, mebli, dywanów, luster, per-
celany, kosztowności w złocie i srebrze
za potrąceniem 10%. Mając liczne sto-
unki z pr. wincją, starać się będę o jak
najspieszniejszą sprzedaż. 1099 1 0
Z poważaniem
Helena Telesznicka.

Antoni Sadowski
Krawiec męski
w Krakowie, ulica Florjańska Nr. 8,
1-sze piętro
poleca Szanownej P. T. Publiczności
Skład swój zaopatrzonej
na każdą porę roku
w wielki wybór materiałów
z pierwszych fabryk angielskich, fran-
cuskich, oraz krajowych, najwięcej
renomowanych.
Utrzymuje zawsze znaczny
Zapas gotowych ubrań
i wykonywa wszelkie zamówienia po-
dług najświeższych żurnali paryskich
w najkrótszym czasie i po cenach
najumiarkowańszych. 763

Poszukuję do kupienia
z kapitałem 12.000 floren.
mająteczku
z wygodnym i zdrowym domem mieszkal-
nym i ogrodem, w górzkiej lub leśnej
okolicy, z budynkami gospodarskimi. —
Inwentarz żywy i martwy pożądanym.
Oferty adresować do Biura **Władz**
szawa Grabowskiego Kraków,
1036 ul. Gołębia 1. 14. 2 3

OGŁOSZENIE!
Dyrekcja powiatowej Kasy
oszczędn. w Wieliczce podaje
niniejszem do wiadomości, że
w dniu 9-go maja 1901
o godz. 9 rano w lokalnościach
tejże kasy zostaną **w drodze**
publicznej licytacji
sprzedane wszystkie **przedmio-**
ty wartościowe i biżuterje
przed dniem 8-go maja 1900 r.
zastawione a dotąd niewykupio-
ne ani nie prolongowane. 1102
Wzywa się tedy strony intere-
sowane aby przed terminem
sprzedaży — zastawy wykupiły
lub też prolongowały przy czę-
ściowej upłacie kapitału dłużne-
go. Termin do wykupienia lub
prolongaty wyznacza się do dnia
8 maja 1901 godz. 1 w połudn.
Dyrekcja:

Tutki z najprzedniejszej bi-
buły egipskiej
i specjalnej francuskiej
„Abadie“
Uznane powszechnie za najlepsze. — Wszędzie do nabycia.
Główny skład na Kraków: **Janeczek & Wojciechowski,**
skład papieru, Rynek główny Nr. 8. 20 22 0

A. Hawetka Kraków
ces. i król. dostawca Dworu
poleca 1040 3 4
pięknie musujący i wystający
PORTRER ANGIELSKI
firmy **Barclay, Perkins & Co., London.**

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.
Na kawałek cukru bierze się w razie potrzeby 20—40 kropli
A. Thierry BALSAMU
ze znakiem ochronnym zielonej zakor niczy i kapsłą z wyciągniętą
firmą: **Jedynie prawdziwy.** Temu balsamowi trzeba od-
dać pierwszeństwo. gdyż znajduje zastosowanie nie tylko zewne-
trnie, lecz także wewnętrznie w wielu wypadkach i bardzo do-
brze służy. — Do uszybiała w aptekach. — Pocztą opłatnie
12 małych lub 6 pedwojnych fiaszek 4 kor. Fiaszeczkę próbną
z prospektem i opisem składów wszystkich krajów wysyła za go-
tówkę 1 kor. 20 h. aptekarz **A. Thierry's Fabrik im**
Pregrada bei Bobitsch Saverbrunn. Należy uni-
kać naśladowań i uważać na znak ochronny, zieloną zakornicę, rejestr. we wszy-
stkich państwach cywilizowanych 172 (15)

Szczawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe chemiczne, jak
Zalecona przez
Towarz. lekarskie
w Krakowie
wyrobu naszego Zakładu fabrycznego wód mineralnych sztucznych. będącego pod kon-
trolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego,
używaną bywa w zgadze, kurezach i przewlekłych katarach żołądka z dobrym skutkiem.
Cena flaszki w Krakowie 15 ct.
Do nabycia w aptekach i drogueryjach, skład dla **Lwowa** w aptece **J. Wewiórskiego.**
1096 1 0 **K. Rząca i Chmurski** i Krakowie, właściciele fabryki wód mineralnych.

Dla mających dolegliwości żołądkowe!
Wszystkim tym, którzy przez zanieżenie lub przepełnienie żołądka, przez spożywanie niezdrowych,
trudnych do strawienia, zbyt gorących lub zbyt zimnych potraw, albo też przez niejednostajny tryb życia,
nabawili się dolegliwości żołądkowych, jak:
nieżyt żołądka, kurcze żołądka, bóle w żołądku,
trudne trawienie lub zaflegmienie,
poleca się niniejszem dobry środek domowy, którego wyborne lecznicze działanie już od wielu lat jest
stwierdzonem. Jest nim znany
środek trawienie przyspieszający i krew oczyszczający
Huberta Ullricha Wino ziołowe
To wino ziołowe sporządzone jest z ziół wybornych, za lecznicze uzna-
nych i z dobrego wina, wzmacnia i ożywia organizm trawienia czło-
wieka, nie będąc środkiem rozwalniającym. — Wino ziołowe usuwa z
naczyn krwionośnych przeszkody, oczyszcza krew z wszelkich zepsu-
tych, choroby wywołujących, cząstek i wpływa dodatnio na tworzenie
się świeżej, zdrowej krwi.
Przez użycie w porę wina ziołowego najczęściej już w zarodku usuwa się dolegliwości żołądkowe.
Należałoby przeto dać mu pierwszeństwo przed innymi ostreimi, gryzącymi, zdrowie naruszającymi środkami.
Oznaki, jak: Ból głowy, odhilenie się, zgaga, wzdęcie, nudności z wymiotami, które przy chronicznych
(zastarzałych) dolegliwościach żołądkowych występują tem gwałtowniej, znikają często już po kilkorazo-
wem picciu tego wina.
Zatwardzenie i jego nieprzyjemne następstwa, jak: ościężałość, kolki, bóle serca, bez-
senność, jakoteż zatrzymywanie się krwi w wątrobie, śledzionie i w sy-
stemie jelit (dolegliwość hemoroidalna) ustępują przez wino ziołowe, szybko i łagodnie. Wino ziołowe
zapobiega niestrawności, wzmacnia i podnieca system trawienia i w łatwy sposób usuwa z żołądka i jelit
wszelkie niezdadne cząstki.
Chudy, blady wygląd, niedokrewność, opadnięcie ze
sił są najczęściej skutkiem złego trawienia, niedostatecznego tworzenia się krwi i chorobliwego stanu
wątroby. Nie mając apetytu, wśród nerwowego rozstroju i zadumy, jakoteż wśród częstego bólu
głowy, bezsennych nocy, często dogorywają powoli takie osoby. Wino ziołowe daje osłabionemu
ciału świeży impuls. Wino ziołowe podnieca apetyt, wpływa dodatnio na trawienie i odżywianie
się, pobudza silnie wymianę materji, przyspiesza tworzenie krwi, uspokaja rozdrażnione nerwy i daje na-
nowo ochęć do życia; dowodzą tego liczne uznania i podziękowania.
Wina ziołowe dostać można we flaszkach po 3 korony i 4 korony w Austro-Węgrzech, w aptekach
w Krakowie, Podgórzu, Zwierzyni, Wieliczce, Niepołomicach, Dobczycach, Rabce, Myślenicach, Bochni,
Wiśnicz, Brzesku, Tarnowie, Zatorze, Krzeszowicach, Chrzanowie, Jaworznie, Oświęcimiu, Wadowicach,
Andrychowie, Kętach, Lipniku, Makowie, Suchy, Jordanowie, Żywcu, Zablociu, Nowym Sączu, Białym
Bielsku i t. d.
Wysyła także **apteka E. Hellera, Kraków, ulica Grodzka L. 22,** poczynawszy
od 3 flaszek wino ziołowe po oryginalnych cenach do wszystkich miejscowości Austro-Węgier opłatnie
i nie licząc nic za skrzynekę.
Ostrzega się przed naśladownictwami!
Żądać wyraźnie
wina ziołowego HUBERTA ULLRICH.
Moje wino ziołowe nie jest żadnym środkiem tajemnym; jego części składowe są następujące: wino
Malaga 450.0, spirytus winny 100.0, gliceryna 100.0, wino czerwone 240.0, sok jarzębiowy 150.0, sek eze-
reńskiowy 320.0, manna 30.0, koper włoski, anyż, korzeń helenium, amerykański silny korzeń, korzeń go-
ryczkowy, korzeń tatarskiowy po 10.0. Te składniki są zmieszane. 1645 5 9

LINOLEUM
Dywany i Cerata
Obrusy Fartuszki
Specjalny skład Tryesteńskiej fabryki w Krakowie
ulica Szewska Nr. 1. 707 13 0

Gorzelnik
teoretycznie i praktycznie wykształcony,
z 16 letnią samodzielną praktyką, obe-
cnie kierownik 7-mio nekł. gorzelnii, —
poszukuje od 1. Lipca br. obowiązka na
ordynarję. — Łaskawe zgłoszenia w li-
stach poleconych pod adr: **A. Wdówka**
gorzelnik, Łaszk, p. Bobrówka. 1077
Nadeszły z Harzu
Kanarki
HERCYNIE
znakomite śpiewaki po
5, 8, 10 i 12 złr.
Samieciki hercyńskie do roz-
mnożenia po złr. 1 i 1-50.
Wysyła na prowincję odwrotnie za zalic-
zką z gwarancją dostawienia zdrowych
na miejsce przeznaczenia. **6 dni próby**
a wrznie niezadowolonia wymiana, lub
zwrot pieniędzy.
Hodowca prawdziw. Hercyńskich
Kanarków
JAN SZUFA w **KRAKOWIE**
ul. **Florjańska Nr. 43,**
II-gie piętro, oficyn.

KSIEGARNIA
G. Gebethnera i Spółki w Krakowie
poleca do, **NAUKI**
JĘZYKOW CBCYC
PRAKTYCZNE
PRZYSTĘPNE
ŁATWE METODY
H. BERGERA
do gruntownego nauczenia się je-
ków obcych z pomocą lub b
pomocy nauczyciela z wyl-
wą polską i z kluczem.
Metoda angielska . . . Kor. 4-
w oprawie płóciennej Kor. 5-
Metoda Francuska . . . Kor. 2-8
w oprawie płóciennej Kor. 3-40
Metoda Niemiecka . . . Kor. 2-60
w oprawie płóciennej Kor. 3-40
Metoda Niemiecka
Kurs wyż uzupełniający Kor. 4-40
w oprawie płóciennej Kor. 5-20
Polsko-Francuski
i Francusko-Polski
t. zw. „Emigracyjny,” naj-
większy i najdokładniejszy
z istniejących, — ułożył
Kazimierski i Kopelowski
Wydanie nowe. Kor. 16, — w opr-
wie Kor. 18.
Słownik polsko-niemiecki
i niemiecko-pol-
ski kieszonkowy, do u-
żytku prywatnego w kantorach i szko-
łach, ułożył **prof. Piotr Pary-**
lak. W oprawie Ko. 3. 613 16 52
W Zakładzie siodlarskim Edw.
Mika Kraków, ul. Zwierzyniecka.
25, jest do sprzedania bardzo tanio
Tarantas i Powóz.
Potrzebny Subiekt
do interesu śniadankowego w Za-
kładzie kąpielowym, na sezon.
Zgłoszenia przyjmuje dział indera-
towy „Głosu Narodu“ pod adres:
„L. Z. 1056.“ 3 3

Konkurs.
Wybrany i umocowany przez
Radę król. woln. miasta Sniatyna
komitet do założenia i prowadze-
nia prywatnego gimnazjum z je-
zykiem wykładowym polskim w
Sniatynie, rozpisuje niniejszem kon-
kurs na kierownika gimnazjum i
jednego profesora dla prowadze-
nia klasy pierwszej od 1 września
1901 r. 1101 1 3
Wymogi:
a) obywatelstwo austriackie,
b) kwalifikacja do szkół średnich
w Austrii.
Kierownik zakładu otrzymuje
roczną płacę 2000 kor., tudzież
wolne pomieszkanie z opałem i o-
grodem.
Płaca profesora 2000 kor. ro-
cznie.
Podania należyce udokumento-
wane, wnieść należy najpóźniej do
dnia 25 maja b. r. na ręce podpi-
sanego przewodniczącego komitetu.
W Sniatynie dnia 18 kwietnia 1901.
Przewodniczący:
Ks. Jan Fischer
Dziekan i proboszcz ob. l. w Sniatynie.
Zawiadomienie.
Niniejszem zawiadamiam Szanowną
P. T. Publiczność, że urządziłem przy
ulicy Florjańskiej L. 32 w sklepie
p. R. Roszkowej
filię sprzedaży wszelkiego pieczywa
jako najlepsze i najzdrowsze uznanego
z piekarni Lwowskiej i polecam
się nadal łaskawym względem Szanow-
P. T. Publiczności
Z poważaniem **Józef Kotecki**
1103 właściciel piekarni lwowskiej.